

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 12.7.2007
COM(2007) 395 τελικό

2007/0145 (COD)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος δράσης για την ενίσχυση της ποιότητας στην
τριτοβάθμια εκπαίδευση και για την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω
της συνεργασίας με τρίτες χώρες (Erasmus Mundus) (2009-2013)**

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

[SEC(2007) 949]

[SEC(2007) 950]

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1) ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Λόγοι υποβολής και στόχοι της πρότασης**

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση υφίσταται μια συνεχώς διευρυνόμενη διεθνοποίηση ως αποτέλεσμα της διαδικασίας της παγκοσμιοποίησης. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της πρέπει επομένως να προετοιμάσουν τους πολίτες τους προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον, εισάγοντας τη διεθνή διάσταση στα συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που διαθέτουν.

Ο συνολικός στόχος του νέου προγράμματος Erasmus Mundus είναι να αναδείξει την ποιότητα της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, να προαγάγει το διάλογο και την αλληλοκατανόηση μεταξύ διαφορετικών κοινωνιών και πολιτισμών μέσω της συνεργασίας μεταξύ των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και μέσω των επαφών μεταξύ των ατόμων, καθώς και να προωθήσει τους στόχους της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ και να συμβάλει στην αειφόρο ανάπτυξη των τρίτων χωρών στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Υπό αυτή την έννοια, η παρούσα πρόταση αντιπροσωπεύει μια νέα προσέγγιση και έχει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής από την άποψη της πολιτικής, των στόχων και των δραστηριοτήτων σε σχέση με το υφιστάμενο πρόγραμμα Erasmus Mundus.

Τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι επίσης χώροι διαπολιτισμικού διαλόγου και ανταλλαγών. Ένα πρόγραμμα για την εκπαίδευση και την κινητικότητα που να βασίζεται σε διεθνείς συνδέσμους και ανταλλαγές ατόμων μπορεί να ενισχύσει τους πολιτικούς, πολιτιστικούς, εκπαιδευτικούς και οικονομικούς δεσμούς μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών.

Η Επιτροπή έχει ήδη εκφράσει σε γενικές γραμμές τις απόψεις της σχετικά με τις ανάγκες στις οποίες θα πρέπει να ανταποκριθούν τα συστήματα και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της ανακοίνωσης με τίτλο «Επίτευξη της ατζέντας εκσυγχρονισμού για τα πανεπιστήμια: εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία» [COM(2006) 208 τελικό] του Μαΐου του 2006. Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας, τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διαβλέπουν την ανάγκη ανάπτυξης διεθνών δεσμών με ιδρύματα που εδρεύουν σε άλλες χώρες του κόσμου, όπως και την ανάγκη προσέλκυσης σημαντικού ποσοστού των διεθνώς μετακινούμενων σπουδαστών και ερευνητών. Επιπλέον, η κοινοτική δράση στο συγκεκριμένο τομέα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη το ευρύτερο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ και τη συνεργασία της με τρίτες χώρες, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής «Η Ευρώπη στον κόσμο – πρακτικές προτάσεις για μεγαλύτερη συνοχή, αποτελεσματικότητα και προβολή» [COM(2006) 278 τελικό].

Από το νέο πρόγραμμα Erasmus Mundus θα μπορέσουν να επωφεληθούν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σπουδαστές από ολόκληρο τον κόσμο. Το υφιστάμενο Erasmus Mundus θα λήξει το 2008. Σύμφωνα με το άρθρο 12 της απόφασης για το πρόγραμμα, η Επιτροπή πρέπει να εκδώσει ανακοίνωση σχετικά με τη συνέχιση του προγράμματος μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2007.

- **Γενικό πλαίσιο**

Ο αριθμός των διεθνώς μετακινούμενων σπουδαστών που επιδιώκουν εκπαίδευση στο εξωτερικό αυξάνεται συνεχώς: 1,8 εκατ. το 2001, 2,5 εκατ. το 2004, με προβλεπόμενο αριθμό 7,2 εκατ. για το 2025, το 70% των οποίων θα προέρχονται από την Ασία.

Πρόσφατα στοιχεία υποδεικνύουν ότι ο ανταγωνισμός για την προσέλκυση των «καλύτερων και λαμπρότερων» έχει ενταθεί και ότι ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες έχουν εξελιχθεί σε σημαντικούς παράγοντες του συγκεκριμένου τομέα. Το 2004, έξι χώρες φιλοξένησαν το 67% του παγκόσμιου πληθυσμού των μετακινούμενων σπουδαστών: οι ΗΠΑ (23%), το ΗΒ (12%), η Γερμανία (11%), η Γαλλία (10%), η Αυστραλία (7%) και η Ιαπωνία (5%). Η Ευρώπη¹ φιλοξένησε το 44% του συνόλου των διεθνών σπουδαστών (ή 1,1 εκατ. σπουδαστές). Τα ποσοστά εγγραφής διεθνών σπουδαστών μεταξύ του 1999 και του 2004 παρουσίασαν αύξηση κατά 109% για την Ιαπωνία, 81% για τη Γαλλία, 45% για τη Γερμανία, 42% για την Αυστραλία, 29% για το ΗΒ και 17% για τις ΗΠΑ.

Εντούτοις, η Ευρώπη υστερεί σε σχέση με τις ΗΠΑ ως προς ορισμένους ακαδημαϊκούς δείκτες. Όσον αφορά τον αριθμό των νέων διδακτορικών που απονέμονται ετησίως, οι αριθμοί για το 2003 ήταν 1.167.000 (ΕΕ-25) και 1.335.000 (ΗΠΑ). Οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία προηγούνται της Ευρώπης σε ό,τι αφορά την απασχόληση των ερευνητών. Οι αριθμοί των ερευνητών ανά 1000 άτομα στο εργατικό δυναμικό για το 2003 ήταν 5,5 (ΕΕ-25), 9,1 (ΗΠΑ) και 10,1 (Ιαπωνία).

Ενώ ορισμένες χώρες έχουν αρχίσει να προσελκύουν σημαντικούς αριθμούς διεθνών σπουδαστών, το κύρος της Ευρώπης ως κέντρο αριστείας στον τομέα της μάθησης δεν εκτιμάται ή δεν κατανοείται πάντοτε από πανεπιστήμια τρίτων χωρών ούτε και από φοιτητές που αναζητούν υψηλής ποιότητας διεθνή εκπαίδευση. Επιπλέον, η μεγάλη πλειονότητα των διεθνών φοιτητών που σπουδάζουν στην Ευρώπη είναι συγκεντρωμένη σε λίγες μόλις ευρωπαϊκές χώρες.

Μια μελέτη του 2006 με τίτλο «Αντίληψεις σχετικά με την ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση στις τρίτες χώρες» υποδεικνύει ότι οι φοιτητές κατατάσσουν τις ΗΠΑ στην πρώτη θέση από άποψη καινοτομίας, δυναμισμού και ανταγωνισμού (τόσο από άποψη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσο και της κοινωνίας γενικότερα). Η αντίληψη αυτή έρχεται σε αντίθεση με εκείνη μιας «παραδοσιακής» Ευρώπης, που υστερεί σε νεωτερισμούς, καινοτομία και ανεκτικότητα. Οι ασιατές φοιτητές, που συνιστούν το σημαντικότερο μερίδιο της διεθνούς αγοράς, κατατάσσουν τις ΗΠΑ σε καλύτερη θέση από την Ευρώπη σε όλες τις ακόλουθες κατηγορίες που αφορούν τον ακαδημαϊκό τομέα και την αγορά εργασίας: ποιότητα των εργαστηρίων, βιβλιοθήκες και άλλες εγκαταστάσεις, ποιότητα της εκπαίδευσης, περισσότερο έγκριτα πανεπιστήμια, φήμη των διπλωμάτων, δυνατότητα εύρεσης εργασίας και παραμονής μετά την αποφοίτηση, ευκαιρίες απασχόλησης κατά τη διάρκεια των σπουδών.

Η πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία της Ευρώπης θεωρείται επίσης πρόκληση για πολλούς φοιτητές από τρίτες χώρες. Ιδωμένη από το εξωτερικό, η ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση θεωρείται κατακερματισμένη και προκαλεί σύγχυση λόγω

---

¹ Τα στατιστικά στοιχεία αφορούν τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία, την Ελβετία και την Τουρκία.

των πολλών διαφορετικών εθνικών συστημάτων και γλωσσών διδασκαλίας. Η έλλειψη συνεκτικής πληροφόρησης σχετικά με τις δυνατότητες σπουδών στην Ευρώπη ενισχύει ακόμη περισσότερο αυτή την εντύπωση.

Ταυτόχρονα, η Ευρώπη κατέχει υψηλή θέση σε ό,τι αφορά την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, παρότι οι ΗΠΑ σημειώνουν καλύτερη επίδοση στη συγκεκριμένη κατηγορία. Τέλος, η Ευρώπη προηγείται των ΗΠΑ όσον αφορά την κατάταξη για τον πολιτισμό, την ασφάλεια, και την προσβασιμότητα και τη δυνατότητα ανταπόκρισης στο κόστος της εκπαίδευσης.

Το υφιστάμενο πρόγραμμα Erasmus Mundus δίνει μια απάντηση στις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η ενίσχυση της ελκυστικότητας και της προβολής της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε παγκόσμια κλίμακα, καθώς και η προώθηση της κινητικότητας μεταξύ της Ευρώπης και τρίτων χωρών μπορούν να συμβάλουν στην κάλυψη της ευρύτερης ανάγκης για προσαρμογή των εκπαιδευτικών συστημάτων στις απαιτήσεις της κοινωνίας της γνώσης και στη διαδικασία εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως υπογραμμίζεται και στην προαναφερθείσα ανακοίνωση της Επιτροπής του Μαΐου του 2006.

Το υφιστάμενο πρόγραμμα Erasmus Mundus έχει ενθαρρύνει τα ευρωπαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο να αρχίσουν να συνδυάζουν τα επιμέρους πλεονεκτήματά τους και την εκπαιδευτική πολυμορφία τους σε μια προσπάθεια να προσελκύσουν τους καλύτερους διεθνώς μετακινούμενους φοιτητές σε παγκόσμιας εμβέλειας ευρωπαϊκά προγράμματα. Ταυτόχρονα, μέσω του «παραθύρου εξωτερικής συνεργασίας», το Erasmus Mundus προσπαθεί να ενισχύσει ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε συγκεκριμένες περιοχές του κόσμου, παρέχοντας το έναυσμα για την ανάπτυξη της ικανότητάς τους για διεθνή συνεργασία και υποστηρίζοντας την κινητικότητα μεταξύ της Ευρώπης και των περιοχών αυτών.

Η εκτίμηση αντικτύπου έδειξε ότι η κατάργηση του προγράμματος (δηλαδή, το να μην κάνουμε τίποτα) θα μπορούσε να έχει σοβαρές συνέπειες σε ό,τι αφορά την ποιότητα των φοιτητών και ακαδημαϊκών που προσελκύει η Ευρώπη από τρίτες χώρες, την προσβασιμότητα και την προβολή της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε παγκόσμια κλίμακα και την καλλιέργεια του διαπολιτισμικού διαλόγου και της αλληλοκατανόησης.

- **Υφιστάμενες διατάξεις στον τομέα τον οποίο αφορά η πρόταση**

Το υφιστάμενο πρόγραμμα Erasmus Mundus (2004-2008) εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στις 5 Δεκεμβρίου 2003 (απόφαση αριθ. 2317/2003/ΕΚ). Το σκέλος που αφορά το «παραθύρο εξωτερικής συνεργασίας» βασίζεται σε διάφορους κανονισμούς του Συμβουλίου, στην αναθεωρημένη συμφωνία της Κοτονού και στην εσωτερική συμφωνία για την περίοδο 2008 έως 2013, που αποτελούν και τα χρηματοδοτικά μέσα για τον τομέα της εξωτερικής συνεργασίας με συγκεκριμένες περιοχές του κόσμου.

Για τη δεύτερη φάση του Erasmus Mundus (2009-2013) προτείνεται να συνεχιστούν οι δραστηριότητες του πρώτου προγράμματος, να ενσωματωθεί πιο άμεσα το «παραθύρο εξωτερικής συνεργασίας», να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του σε όλα τα επίπεδα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, να βελτιωθούν οι ευκαιρίες χρηματοδότησης των

ευρωπαϊών φοιτητών και να δοθούν περισσότερες ευκαιρίες συνεργασίας με ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τρίτες χώρες.

- **Συνέπεια σε σχέση με άλλες πολιτικές και στόχους της Ένωσης**

Δεδομένου του κεντρικού ρόλου της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές πολιτικές, η παρούσα πρόταση προγράμματος συνδέεται με μια σειρά άλλων κοινοτικών πολιτικών. Έχουν ληφθεί επομένως υπόψη και άλλα συναφή κοινοτικά προγράμματα και στόχοι, όπως το πρόγραμμα για τη διά βίου μάθηση, το πρόγραμμα Marie Curie, η πρωτοβουλία για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τεχνολογίας, το πρόγραμμα Tempus, το πρόγραμμα Atlantis, η συμφωνία για την τριτοβάθμια εκπαίδευση με τον Καναδά, καθώς και άλλα προγράμματα εξωτερικής συνεργασίας, όπως το Alban, το Alfa, το Edulink ή το Asia-Link.

Μεταξύ του υφιστάμενου και του μελλοντικού Erasmus Mundus υπάρχει συνέχεια. Η καινοτομική και ευρύτερη κάλυψη που προβλέπεται για τη μελλοντική φάση προσδίδει στο Erasmus Mundus την αρχιτεκτονική ενός παγκόσμιου προγράμματος που συνδέει εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ. Ενισχύει τη συνεκτικότητα των πολιτικών, την προβολή και την παρουσία της ΕΕ στις τρίτες χώρες. Η στενή συνεργασία με τις αντιπροσωπίες της Επιτροπής σε τρίτες χώρες είναι αποφασιστικής σημασίας για την επιτυχία και την προβολή τέτοιου είδους προγραμμάτων, όπως και για την προβολή των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ γενικότερα.

Οι στόχοι του μελλοντικού προγράμματος Erasmus Mundus φαίνονται να είναι συναφείς και συχνά σε μεγάλο βαθμό συμπληρωματικοί προς τους στόχους ήδη υφιστάμενων πρωτοβουλιών σε παρόμοιους τομείς, δημιουργώντας έτσι ισχυρές συνέργειες μεταξύ των διαφόρων προγραμμάτων. Επιπλέον, οι στόχοι του προτεινόμενου προγράμματος είναι συναφείς με τους ευρύτερους πολιτικούς σκοπούς της στρατηγικής της Λισαβόνας και της διαδικασίας της Μπολόνια, καθώς και με τις πρόσφατες ανακοινώσεις της Επιτροπής για τον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Καθώς πρόσφατες μελέτες με συμμετοχή φοιτητών Erasmus Mundus προερχόμενων από τρίτες χώρες έδειξαν ότι εξακολουθούν να υφίστανται προβλήματα σχετικά με την έκδοση θεωρήσεων εισόδου για φοιτητές από τρίτες χώρες, η Επιτροπή θα παρακολουθήσει πολύ διεξοδικά την εφαρμογή της οδηγίας (ΕΚ) αριθ. 114/2004 του Συμβουλίου, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την άμισθη πρακτική άσκηση ή την εθελοντική υπηρεσία.

2) ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Μέθοδοι διαβούλευσης, κύριοι τομείς-στόχοι και γενικά χαρακτηριστικά των συνομιλητών

Η Επιτροπή συμβουλευτήκε συμμετέχοντες στο πρόγραμμα Erasmus Mundus και σχετικούς ενδιαφερομένους (ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, φοιτητές, ακαδημαϊκούς, εθνικά σημεία επαφής και πληροφόρησης για το Erasmus Mundus,

εθνικές αρχές) σχετικά με το μέλλον του προγράμματος και με τα ακόλουθα μέσα: ένα σεμινάριο με συμμετοχή φοιτητών Erasmus Mundus από την Ευρώπη και τρίτες χώρες τον Ιούνιο του 2006, μια άτυπη συνάντηση προβληματισμού της επιτροπής προγράμματος Erasmus Mundus (εθνικές αρχές) το Νοέμβριο του 2006, ένα συνέδριο με θέμα την «ελκυστικότητα» με ευρεία παρουσία συμμετεχόντων από την Ευρώπη και τρίτες χώρες το Νοέμβριο του 2006, ένα συνέδριο Erasmus Mundus Masters Courses (ευρωπαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης) το Δεκέμβριο του 2006 και μια συνάντηση των εθνικών σημείων επαφής και πληροφόρησης για το Erasmus Mundus το Δεκέμβριο του 2006.

Σύνοψη των απαντήσεων και τρόπος με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη

Η απόκριση των ενδιαφερομένων ήταν εξαιρετικά θετική. Τα κύρια μηνύματα που ελήφθησαν συνοψίζονται ως εξής: να συνεχιστούν τα υψηλής ποιότητας ολοκληρωμένα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και οι υποτροφίες πλήρους φοίτησης για φοιτητές από τρίτες χώρες, δίνοντας πάντα έμφαση στην προώθηση της αριστείας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, να παρέχονται υποτροφίες σε ευρωπαίους φοιτητές ώστε να συμμετέχουν στα εν λόγω προγράμματα, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την αξιοπιστία τους, να επεκταθεί το πρόγραμμα στον τρίτο κύκλο σπουδών (διδακτορικό) και να αναπτυχθούν συμπράξεις συνεργασίας με ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τρίτων χωρών.

Οι απαντήσεις αυτές ελήφθησαν υπόψη κατά την κατάρτιση του μελλοντικού προγράμματος Erasmus Mundus.

Ανοικτή διαβούλευση πραγματοποιήθηκε μέσω του Διαδικτύου από 05/02/2007 έως 09/03/2007. Η Επιτροπή έλαβε 417 απαντήσεις. Τα αποτελέσματα είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/erasmus-mundus> από τον Ιούνιο του 2007.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωμοσύνης**

Δεν ήταν αναγκαία η προσφυγή σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

- **Εκτίμηση αντικτύπου**

Στην έκθεση εκτίμησης αντικτύπου, με βάση την εμπειρογνωμοσύνη που παρείχαν στην Επιτροπή εξωτερικοί σύμβουλοι μεταξύ Ιανουαρίου και Απριλίου 2007, εξετάστηκαν τρεις επιλογές:

Επιλογή 1: Συνέχιση του προγράμματος Erasmus Mundus και του «παραθύρου εξωτερικής συνεργασίας» υπό την παρούσα μορφή τους. Η επιλογή αυτή θα σήμαινε συνέχιση της προσπάθειας για προώθηση της διεθνοποίησης, της αριστείας και της ταυτότητας της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όπως έχουν αυτή τη στιγμή. Το «κυρίως» πρόγραμμα θα συνεχίσει να επικεντρώνεται στην προσέλκυση των καλύτερων διεθνών φοιτητών και ακαδημαϊκών σε ολοκληρωμένα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών παγκόσμιας εμβέλειας στην Ευρώπη. Το «παραθύρο εξωτερικής συνεργασίας» θα συνεχίσει να παραμένει εκτός του «κυρίως» προγράμματος. Αυτό παρέχει το πλεονέκτημα της συνέχειας και της διατήρησης της έμφασης σε περιορισμένο αριθμό σαφώς προσδιοριζόμενων δραστηριοτήτων. Ωστόσο, η επιλογή αυτή θα σήμαινε ότι παρακάμπτουμε τα διδάγματα που έχουμε αποκομίσει από το υφιστάμενο πρόγραμμα και τις πληροφορίες που έχουμε συγκεντρώσει από

τους ενδιαφερομένους, καθώς και ότι χάνουμε την ευκαιρία να συνενώσουμε δύο στενά συνδεδεμένες δραστηριότητες σε ένα συνεκτικό πρόγραμμα.

Επιλογή 2: Τροποποίηση και επέκταση του προγράμματος Erasmus Mundus. Η επιλογή αυτή θα διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής του τωρινού Erasmus Mundus. Τα παγκοσμίου εμβέλειας ολοκληρωμένα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στην Ευρώπη και οι υποτροφίες για τους καλύτερους διεθνείς φοιτητές και ακαδημαϊκούς θα συνεχίσουν ως ένα από τα σκέλη του προγράμματος, αλλά θα επεκταθούν ώστε να συμπεριλάβουν το επίπεδο του διδακτορικού και τις υποτροφίες για ευρωπαίους φοιτητές. Το άλλο σκέλος θα περιλαμβάνει το «παράθυρο εξωτερικής συνεργασίας», διευρύνοντας το πεδίο εφαρμογής του τωρινού προγράμματος σε όλα τα επίπεδα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (πτυχίο, διδακτορικό, μεταδιδακτορικό), ενώ και άλλες μορφές συνεργασίας με ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης των ροών κινητικότητας μεταξύ Ευρώπης και τρίτων χωρών, θα ενταχθούν επίσης στο πρόγραμμα. Αυτό θα μας έδινε τη δυνατότητα να λάβουμε υπόψη τα διδάγματα που αποκομίσαμε και τις πληροφορίες που έχουμε συγκεντρώσει από τους ενδιαφερομένους, καθώς και να κάνουμε την κοινοτική δράση στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που αφορά τις τρίτες χώρες περισσότερο συνεκτική και κατανοητή. Ωστόσο, υπάρχει ο κίνδυνος να χαθεί η έμφαση του προγράμματος γιατί αυτό θα έχει γίνει πολύ ευρύ και απροσδιόριστο.

Επιλογή 3: Διακοπή του προγράμματος Erasmus Mundus. Τα θέματα της διεθνοποίησης, της αριστείας και της προβολής της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν θα αποτελούν πια αντικείμενο συγκεκριμένου κοινοτικού προγράμματος, αλλά θα προωθούνται μέσω εθνικών πρωτοβουλιών και άλλων υφιστάμενων κοινοτικών προγραμμάτων ή δράσεων. Η επιλογή αυτή δεν παρουσιάζει κανένα σχεδόν πλεονέκτημα, αφού θα χανόταν έτσι η ώθηση που έχει δημιουργηθεί από το τωρινό πρόγραμμα, όπως και τα βασικά ερέθισμα για συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Ευρώπης και τρίτων χωρών.

Η έκθεση εκτίμησης αντικτύπου πρότεινε το μελλοντικό πρόγραμμα Erasmus Mundus να βασιστεί στην επιλογή 2.

Η Επιτροπή προέβη σε εκτίμηση αντικτύπου, η έκθεση της οποίας είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/erasmus-mundus> από τον Ιούνιο του 2007.

3) ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Σύνοψη των προτεινόμενων μέτρων**

Η Δράση 1 (κοινά προγράμματα συμπεριλαμβανομένων των υποτροφιών) παρέχει υποστήριξη για υψηλής ποιότητας προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών που προσφέρονται από ομάδα ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από την Ευρώπη και πιθανώς από τρίτες χώρες. Παρέχει επίσης υποτροφίες πλήρους φοίτησης στους πλέον ικανούς φοιτητές από την Ευρώπη και τις τρίτες χώρες προκειμένου να παρακολουθήσουν το συγκεκριμένα προγράμματα, καθώς και υποτροφίες σύντομης διάρκειας σε ακαδημαϊκούς με εξαιρετικά προσόντα από την Ευρώπη και τρίτες χώρες ώστε να μπορούν να πραγματοποιούν έρευνα ή διδακτικό έργο στο πλαίσιο των κοινών προγραμμάτων. Η δράση αυτή θα συμβάλει στην ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ακαδημαϊκού προσωπικού από την Ευρώπη και τις τρίτες χώρες, αποσκοπώντας στη δημιουργία πόλων αριστείας και την παροχή υψηλά καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού.

Η Δράση 2 (συμπράξεις με ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τρίτων χωρών συμπεριλαμβανομένων των υποτροφιών) παρέχει υποστήριξη για την ανάπτυξη συμπράξεων ευρείας συνεργασίας μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Ευρώπης και τρίτων χωρών ως βάση για διαρθρωτική συνεργασία προκειμένου να διευκολύνεται η μεταφορά τεχνογνωσίας σε ιδρύματα τρίτων χωρών αλλά και για βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη ανταλλαγή φοιτητών και ακαδημαϊκών σε όλες τις βαθμίδες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με στόχο την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και της ικανότητας διεθνούς συνεργασίας των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις τρίτες χώρες, σύμφωνα και με την εξωτερική πολιτική της ΕΕ για τις συγκεκριμένες χώρες. Πρόκειται για μια δράση εξωτερικής συνεργασίας που αποβαίνει προς όφελος όλων των συμμετεχόντων και αποτρέπει τη «φυγή των εγκεφάλων». Είναι επομένως πλήρως ευθυγραμμισμένη με την εξωτερική πολιτική της ΕΕ για τις συγκεκριμένες χώρες εταίρους με στόχο την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξής τους.

Η Δράση 3 (ενίσχυση της ελκυστικότητας της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης) υποστηρίζει διακρατικές πρωτοβουλίες, μελέτες, σχέδια, εκδηλώσεις και άλλες δραστηριότητες που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ελκυστικότητας, της προσβασιμότητας, του προφίλ και της προβολής της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στον κόσμο.

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση του προγράμματος Erasmus Mundus είναι το άρθρο 149 της Συνθήκης. Θα πάρει τη μορφή απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με αναφορά στους διάφορους κανονισμούς του Συμβουλίου που συνιστούν τα χρηματοδοτικά μέσα της Κοινότητας για τον τομέα της εξωτερικής συνεργασίας με συγκεκριμένες περιοχές του κόσμου.

- **Αρχή της επικουρικότητας**

Η αρχή της επικουρικότητας εφαρμόζεται εφόσον η πρόταση δεν εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας.

Οι στόχοι της πρότασης δεν μπορούν να υλοποιηθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη για τους ακόλουθους λόγους:

Υπάρχουν σημαντικές διαφορές στην προσέγγιση που εφαρμόζουν οι διάφορες ευρωπαϊκές χώρες προκειμένου να ενθαρρύνουν την κινητικότητα από τρίτες χώρες. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει προγράμματα κινητικότητας, ενώ άλλα εμφανίζονται λιγότερα δραστήρια στο συγκεκριμένο τομέα. Οι στόχοι των υφιστάμενων εθνικών προγραμμάτων ποικίλλουν και δεν είναι απολύτως συναφείς μεταξύ τους ή ολοκληρωμένοι. Επιπλέον, τα εθνικά σχέδια δεν συμβάλλουν στην ενίσχυση του προφίλ ενός ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που να υπερβαίνει το απλό άθροισμα των επιμέρους στοιχείων του.

Όσο και αν αποδεικνύονται ωφέλιμες από μόνες τους ή συμπληρωματικές προς τις κοινοτικές δράσεις, οι πρωτοβουλίες μεμονωμένων ιδρυμάτων ή κρατών μελών παραμένουν συχνά σε διμερές επίπεδο και δεν έχουν το πανευρωπαϊκό αποτέλεσμα που θα είχε ένα ευρωπαϊκό μέσο συνεργασίας. Η προβολή της ευρωπαϊκής

τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο παγκόσμιο πλαίσιο θα συνέχιζε να περνά μέσα από έναν περιορισμένο αριθμό κρατών μελών και τα συνολικά πλεονεκτήματα της Ευρώπης ως προορισμού σπουδών δεν θα προβάλλονταν όπως πρέπει.

Με την κοινοτική δράση οι στόχοι της πρότασης θα υλοποιηθούν καλύτερα για τους ακόλουθους λόγους:

Η φύση της πρόκλησης που αντιμετωπίζει η Ευρώπη στον εν λόγω τομέα σημαίνει ότι η συντονισμένη δράση σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι πιθανόν να αποβεί περισσότερο αποτελεσματική απ' ό,τι δράσεις σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, καθώς επιτρέπει τον προσδιορισμό της αριστείας, τη συγκέντρωση πόρων μέσα από μια διεθνή σύμπραξη, ευρύτερη γεωγραφική κάλυψη και κινητικότητα που αφορά περισσότερες από μία ευρωπαϊκές χώρες.

Η πρόταση τονώνει την ευρωπαϊκή και διεθνή συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενθαρρύνει τη διεθνή κινητικότητα φοιτητών και ακαδημαϊκών και προσπαθεί να δημιουργήσει ένα προφίλ, ένα στίγμα της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στον κόσμο. Δεδομένης της ίδιας της φύσης των προτεινόμενων δραστηριοτήτων, η Κοινότητα είναι σε θέση να πετύχει πολύ καλύτερα τους στόχους αυτούς απ' ό,τι τα μεμονωμένα κράτη μέλη με δράσεις σε εθνικό επίπεδο.

Ο βασικός ποιοτικός δείκτης που καθορίζει εάν η ενίσχυση της συνεργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα μπορούσε να βελτιώσει την υφιστάμενη κατάσταση είναι το ότι η Ευρώπη θα πρέπει να γίνει ο πλέον ελκυστικός προορισμός σπουδών για τους διεθνώς μετακινούμενους φοιτητές και ερευνητές.

Συνεπώς, η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας.

- **Αρχή της αναλογικότητας**

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας για τους ακόλουθους λόγους:

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας διότι μπορεί να υλοποιηθεί εντός του υφιστάμενου δικτύου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των κρατών μελών. Ενθαρρύνει νέες προσεγγίσεις οι οποίες -όπως έχει δείξει η ενδιάμεση αξιολόγηση του τωρινού προγράμματος- θεωρούνται εφικτές από τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα θα χρησιμοποιήσει κατ' αποκοπή ποσά και κλίμακες μοναδιαίου κόστους στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό ως βάση για τον υπολογισμό των επιχορηγήσεων προκειμένου να ελαχιστοποιείται ο διοικητικός φόρτος για τους δικαιούχους.

- **Επιλογή μέσων**

Ένα κοινοτικό πρόγραμμα δράσης είναι το μόνο εφικτό νομικό μέσο για την ενθάρρυνση της συνεργασίας στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το άρθρο 149, που αποτελεί τη νομική βάση του προγράμματος, δεν προβλέπει άλλα εναλλακτικά μέσα.

4) ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Ο συνολικός προϋπολογισμός για ολόκληρη την προγραμματική περίοδο (2009-2013) για τη δράση 1 και τη δράση 3 (κοινά προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών, συμπεριλαμβανομένων των υποτροφιών, και σχέδια για την ελκυστικότητα) ανέρχεται στα 493,69 εκατ. ευρώ. Η δράση 2 (συμπράξεις συνεργασίας με ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε συγκεκριμένες τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της κινητικότητας) χρηματοδοτείται από μέσα εξωτερικής συνεργασίας σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες που προβλέπονται από αυτά.

Η Επιτροπή θα επιδιώξει να διατεθεί για ολόκληρη την προγραμματική περίοδο (2009-2013) συνολικό ενδεικτικό ποσό έως 460 εκατ. ευρώ για τη δράση 2 του Erasmus Mundus II. Οι ενδεικτικές συνεισφορές των διαφόρων εξωτερικών μέσων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ) έχουν ως εξής:

ENPI: 140 εκατ. ευρώ

DCI: 240 εκατ. ευρώ

ICI: 20 εκατ. ευρώ

IPA: 30 εκατ. ευρώ

10ο ΕΤΑ: 30 εκατ. ευρώ

Ο αναλυτικός προγραμματισμός και οι ετήσιες χορηγήσεις για κάθε κονδύλιο που συμβάλλει στο συνολικό ενδεικτικό ποσό των 460 εκατ. ευρώ θα διαμορφωθούν σε μεταγενέστερο στάδιο, σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες κάθε μέσου και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, αλλά το αργότερο έως την 1η Ιουλίου 2008 για την περίοδο 2009-2010 και έως την 1η Ιουλίου 2010 για την περίοδο 2011-2013.

5) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- **Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος**

Η προτεινόμενη πράξη αφορά ζήτημα που εμπίπτει στον ΕΟΧ και θα πρέπει επομένως να επεκταθεί στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος δράσης για την ενίσχυση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και για την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες (Erasmus Mundus) (2009-2013)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 149 παράγραφος 4,

την πρόταση της Επιτροπής²,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής³,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁴,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η απόφαση αριθ. 2317/2003/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵ θέσπισε πρόγραμμα για την αύξηση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και για την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες (Erasmus Mundus) (2004-2008).
- (2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 του Συμβουλίου⁶ θέσπισε έναν μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1638/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷ θέσπισε έναν ευρωπαϊκό μηχανισμό γειτονίας και εταιρικής σχέσης, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1905/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸ θέσπισε έναν μηχανισμό χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1934/2006 του Συμβουλίου⁹ θέσπισε ένα

---

² ΕΕ C της , σ.

³ ΕΕ C της , σ.

⁴ ΕΕ C της , σ.

⁵ ΕΕ L 345 της 31.12.2003, σ.1.

⁶ ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ.82.

⁷ ΕΕ L 310 της 9.11.2006, σ.1.

⁸ ΕΕ L 378 της 27.12.2006, σ.41.

⁹ ΕΕ L 405 της 30.12.2006, σ. 41.

χρηματοδοτικό μέσο για τη συνεργασία με τις εκβιομηχανισμένες και τις λοιπές υψηλού εισοδήματος χώρες και εδάφη, η συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της ομάδας των κρατών της Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, που υπεγράφη στο Κοτονού στις 23 Ιουνίου 2000, όπως τροποποιήθηκε με τη συμφωνία που υπεγράφη στο Λουξεμβούργο στις 25 Ιουνίου 2005 (απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 2005/599/EK)¹⁰, και η εσωτερική συμφωνία για τη χρηματοδότηση της κοινοτικής βοήθειας βάσει του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου για την περίοδο 2008 έως 2013 σύμφωνα με τη συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ (απόφαση αριθ. 1/2006 του συμβουλίου υπουργών ΑΚΕ-ΕΚ, 2006/608/EK¹¹), διέπουν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης.

- (3) Η διακήρυξη της Μπολόνια, που υπεγράφη από τους υπουργούς Παιδείας 29 ευρωπαϊκών χωρών στις 19 Ιουνίου 1999, θέσπισε μια διακυβερνητική διαδικασία με στόχο τη δημιουργία ενός «ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» μέχρι το 2010, διαδικασία η οποία υποστηρίζεται ενεργά σε κοινοτικό επίπεδο. Στη συνάντησή τους στο Λονδίνο στις 17-18 Μαΐου 2007, οι 45 υπουργοί Παιδείας των χωρών που συμμετέχουν στη διαδικασία της Μπολόνια υιοθέτησαν τη στρατηγική με τίτλο «Ο ευρωπαϊκός χώρος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο παγκόσμιο περιβάλλον» και, στο πλαίσιο αυτό, όρισαν ως προτεραιότητες για το 2009 τη βελτίωση της πληροφόρησης σχετικά με τον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την καλύτερη αναγνώριση των τυπικών προσόντων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε άλλες περιοχές του κόσμου.
- (4) Η ειδική συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισαβόνας στις 23-24 Μαρτίου 2000 όρισε ως στρατηγικό στόχο να γίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση η πλέον ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία του κόσμου με βάση τη γνώση και κάλεσε το Συμβούλιο των υπουργών Παιδείας να αναπτύξει έναν ευρύ προβληματισμό σχετικά με τους συγκεκριμένους μελλοντικούς στόχους των εκπαιδευτικών συστημάτων, με έμφαση στις κοινές ανησυχίες και προτεραιότητες και σεβασμό στην εθνική πολυμορφία. Στις 12 Φεβρουαρίου 2001 το Συμβούλιο ενέκρινε έκθεση σχετικά με τα συγκεκριμένα μελλοντικά μέτρα για τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Στις 14 Ιουνίου 2002 ενέκρινε λεπτομερές πρόγραμμα εργασίας σχετικά με τη συνέχεια των συγκεκριμένων στόχων, για το οποίο απαιτείται υποστήριξη σε κοινοτικό επίπεδο. Η συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη Βαρκελώνη στις 15-16 Μαρτίου 2002 έθεσε ως στόχο να γίνουν τα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης παγκόσμιο σημείο αναφοράς για την ποιότητά τους έως το 2010.
- (5) Οι ανακοινώσεις της Επιτροπής με τίτλο «Κινητοποίηση του πνευματικού δυναμικού της Ευρώπης»¹² και «Επίτευξη της ατζέντας εκσυγχρονισμού για τα πανεπιστήμια»¹³, όπως και η πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τεχνολογίας¹⁴, υπογραμμίζουν την ανάγκη για τα ευρωπαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να υπερβούν τον κατακερματισμό τους και να ενώσουν τις δυνάμεις τους για περισσότερη ποιότητα στη διδασκαλία και την έρευνα, καθώς και για καλύτερη ανταπόκριση στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Το Ευρωπαϊκό

¹⁰ EE L 209 της 11.8.2005, σ. 26.

¹¹ EE L 247 της 9.9.2006, σ.22.

¹² COM(2005) 152 τελικό.

¹³ COM(2006) 208 τελικό.

¹⁴ COM(2006) 604 τελικό/2.

Συμβούλιο του Ιουνίου του 2006 επιβεβαίωσε την ανάγκη εκσυγχρονισμού της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

- (6) Η έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης του υφιστάμενου Erasmus Mundus και η ανοιχτή δημόσια διαβούλευση σχετικά με το μέλλον του προγράμματος υπογράμμισαν τη συνάφεια των στόχων και δράσεων του τρέχοντος προγράμματος και εξέφρασαν την ευχή να συνεχιστεί, με ορισμένες προσαρμογές όπως η επέκτασή του στις διδακτορικές σπουδές, η ουσιαστικότερη ένταξη ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τρίτων χωρών και των αναγκών τους στο πρόγραμμα και η διάθεση περισσότερων κονδυλίων σε ευρωπαίους συμμετέχοντες του προγράμματος.
- (7) Η ενίσχυση της ποιότητας της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η προώθηση της κατανόησης μεταξύ των λαών, όπως και η συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη των τρίτων χωρών στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αποτρέποντας τη φυγή των εγκεφάλων και υποστηρίζοντας τις ευπαθείς ομάδες, είναι οι κύριοι στόχοι ενός προγράμματος συνεργασίας για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που απευθύνεται σε τρίτες χώρες. Τα πιο αποτελεσματικά μέσα για την επίτευξη των στόχων αυτών σε ένα πρόγραμμα αριστείας είναι τα υψηλά ολοκληρωμένα προγράμματα σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο, οι συμπράξεις συνεργασίας με τρίτες χώρες, οι υποτροφίες για τους πιο ικανούς φοιτητές και σχέδια για την ενίσχυση της ελκυστικότητας της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε παγκόσμιο επίπεδο.
- (8) Υπάρχει ανάγκη να ενταθεί ο αγώνας κατά του αποκλεισμού κάθε μορφής, συμπεριλαμβανομένου του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, καθώς και να ενισχυθούν οι προσπάθειες από κοινοτικής πλευράς για την προώθηση του διαλόγου και της αλληλοκατανόησης μεταξύ πολιτισμών παγκοσμίως, λαμβάνοντας υπόψη την κοινωνική διάσταση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τα ιδεώδη της δημοκρατίας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικότερα καθώς η κινητικότητα ενθαρρύνει τις ανταλλαγές με νέα πολιτισμικά και κοινωνικά περιβάλλοντα και διευκολύνει την κατανόησή τους και, με τον τρόπο αυτό, να διασφαλίζεται το ότι καμία ομάδα πολιτών ή υπηκόων τρίτων χωρών δεν αποκλείεται ή μειονεκτεί, όπως αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (9) Η προώθηση της διδασκαλίας και εκμάθησης γλωσσών και της γλωσσικής πολυμορφίας πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα της κοινοτικής δράσης στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η διδασκαλία και εκμάθηση γλωσσών είναι ιδιαίτερα σημαντική όσον αφορά τις τρίτες χώρες.
- (10) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Η Ευρώπη στον κόσμο – πρακτικές προτάσεις για μεγαλύτερη συνοχή, αποτελεσματικότητα και προβολή»¹⁵ αναφέρεται στις εξωτερικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη, εξετάζοντας μεταξύ άλλων τρόπους για περισσότερο συνεκτική και αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών. Επιπλέον, στο πλαίσιο της ανακοίνωσής της με τίτλο «Η πορεία των Δυτικών Βαλκανίων προς την ΕΕ: εδραίωση της σταθερότητας και προώθηση της ευημερίας»¹⁶, η Επιτροπή έχει προτείνει την

---

¹⁵ COM(2006) 278 τελικό.

¹⁶ COM(2006) 27 τελικό.

επέκταση των ευκαιριών κινητικότητας για ακαδημαϊκούς και φοιτητές σε όλα τα επίπεδα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για τη συγκεκριμένη περιοχή.

- (11) Κατά την περίοδο 2004-2008, υποτροφίες ανά χώρα με χρηματοδότηση από τους μηχανισμούς της Επιτροπής για την εξωτερική συνεργασία χρησιμοποιήθηκαν συμπληρωματικά προς τις υποτροφίες Erasmus Mundus, ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των δικαιούχων φοιτητών που έρχονται από συγκεκριμένες τρίτες χώρες, όπως η Κίνα, η Ινδία, τα Δυτικά Βαλκάνια ή οι χώρες ΑΚΕ, για να σπουδάσουν στην Ευρώπη. Δεδομένης της θετικής εμπειρίας από τη συγκεκριμένη προσέγγιση, παρόμοιες ευκαιρίες θα μπορούσαν να εξεταστούν και στο μέλλον σύμφωνα με τις πολιτικές προτεραιότητες, τους κανόνες και τις διαδικασίες που προβλέπονται από τους εν λόγω μηχανισμούς εξωτερικής συνεργασίας.
- (12) Σε όλες τις δραστηριότητές της, η Κοινότητα πρέπει να στοχεύσει στην απάλειψη των ανισοτήτων και στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 της Συνθήκης.
- (13) Υπάρχει ανάγκη να διευρυνθεί η πρόσβαση για τις μειονεκτούσες ομάδες και να αντιμετωπιστούν ενεργά οι ειδικές μαθησιακές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία στην υλοποίηση όλων των συνιστωσών του προγράμματος, μεταξύ άλλων με υψηλότερες επιχορηγήσεις ως αναγνώριση των επιπρόσθετων δαπανών που βαραίνουν τους συμμετέχοντες με αναπηρία.
- (14) Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων¹⁷, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1995/2006 του Συμβουλίου και τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό αριθ. 478/2007 της Επιτροπής για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1995/2006¹⁸ του Συμβουλίου, οι οποίοι διασφαλίζουν τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας, πρέπει να εφαρμοστούν λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της απλότητας και της συνέπειας στην επιλογή των δημοσιονομικών μέσων καθώς και την απαιτούμενη αναλογικότητα μεταξύ του ύψους των πόρων και του διοικητικού φόρτου που συνεπάγεται η χρησιμοποίησή τους.
- (15) Εφόσον οι στόχοι των προτεινόμενων δράσεων δεν μπορούν να υλοποιηθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη λόγω της ανάγκης για πολυμερείς συμπράξεις, πολυμερή κινητικότητα και ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ της Κοινότητας και τρίτων χωρών, και μπορούν επομένως, λόγω της φύσης των απαραίτητων δράσεων και μέτρων, να υλοποιηθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να εγκρίνει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει ό,τι είναι απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (16) Τα μέτρα που απαιτούνται για την υλοποίηση των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) και στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της

---

¹⁷ ΕΕ L 390 της 30.12.2006, σ.1.

¹⁸ ΕΕ L 111 της 28.4.2007, σ.13.

παρούσας απόφασης πρέπει να εγκριθούν σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1999/468/EK του Συμβουλίου για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή¹⁹. Τα μέτρα που απαιτούνται για την υλοποίηση της δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) της παρούσας απόφασης πρέπει να εγκριθούν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 του Συμβουλίου για τη θέσπιση μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1638/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ενός ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας και εταιρικής σχέσης, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1905/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που ορίζει τις γενικές διατάξεις για τη θέσπιση μηχανισμού χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1934/2006 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση χρηματοδοτικού μέσου για τη συνεργασία με τις εκβιομηχανισμένες και τις λοιπές υψηλού εισοδήματος χώρες και εδάφη, τη συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της ομάδας των κρατών της Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, που υπεγράφη στο Κοτονού στις 23 Ιουνίου 2000, όπως τροποποιήθηκε με τη συμφωνία που υπεγράφη στο Λουξεμβούργο στις 25 Ιουνίου 2005 (απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 2005/599/EK), και την εσωτερική συμφωνία μεταξύ των εκπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών σε συνεδρίαση με το Συμβούλιο για τη χρηματοδότηση της κοινοτικής βοήθειας βάσει του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου για την περίοδο 2008 έως 2013 σύμφωνα με τη συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ και τον καταμερισμό της οικονομικής συνδρομής προς τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη, όπως ορίζεται στο τέταρτο μέρος της Συνθήκης ΕΚ (απόφαση αριθ. 1/2006 του συμβουλίου υπουργών ΑΚΕ-ΕΚ, 2006/608/EK),

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ:

Άρθρο 1

Θέσπιση του προγράμματος

1. Η παρούσα απόφαση θεσπίζει πρόγραμμα -«Erasmus Mundus» (αποκαλούμενο εφεξής «το πρόγραμμα»)- για την ενίσχυση της ποιότητας στην ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση και για την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες, καθώς και για την ανάπτυξη των τρίτων χωρών στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
2. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται για την περίοδο που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2009 και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2013. Εντούτοις, προπαρασκευαστικά μέτρα, όπως αποφάσεις της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 7, μπορούν να υλοποιηθούν από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.
3. Τα πρόγραμμα υποστηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις που αναλαμβάνονται από τα κράτη μέλη και εντός αυτών, ενώ σέβεται πλήρως την αρμοδιότητά τους για το περιεχόμενο και την οργάνωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και την πολιτιστική και γλωσσική τους πολυμορφία.

---

¹⁹ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ.23.

4. Η ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων σε συγκεκριμένες τρίτες χώρες, και ειδικότερα η δράση του προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β), υλοποιούνται σύμφωνα τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1085/2006, 1638/2006, 1905/2006 και 1934/2006 και τις αποφάσεις (ΕΚ) αριθ. 599/2005 και 608/2006.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, νοούνται ως:

1. «ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»: κάθε ίδρυμα το οποίο, βάσει της εθνικής νομοθεσίας ή πρακτικής, απονέμει τίτλους ή πτυχία αυτού του επιπέδου, όποια και αν είναι η ονομασία των ιδρυμάτων αυτών·
2. «προπτυχιακός φοιτητής» (φοιτητής στον πρώτο κύκλο): άτομο το οποίο φοιτά σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προκειμένου να λάβει ένα πρώτο πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
3. «μεταπτυχιακός φοιτητής» (φοιτητής στο δεύτερο κύκλο): άτομο το οποίο φοιτά σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έχει ήδη λάβει ένα πρώτο πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
4. «υποψήφιος διδάκτωρ» (φοιτητής στον τρίτο κύκλο): ερευνητής σε αρχικό στάδιο, ο οποίος διανύει τα πρώτα τέσσερα έτη (ισοδύναμο της πλήρους διάρκειας) της ερευνητικής του σταδιοδρομίας, η οποία ξεκινά από την ημερομηνία απόκτησης του τίτλου που του δίνει επισήμως το δικαίωμα να ξεκινήσει διδακτορικό·
5. «μεταδιδακτορικός ερευνητής»: έμπειρος ερευνητής που κατέχει διδακτορικό δίπλωμα ή διαθέτει τουλάχιστον το ισοδύναμο τεσσάρων ετών ερευνητικής εμπειρίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης στην έρευνα, αφότου απέκτησε τον τίτλο που του επέτρεπε επισήμως να ξεκινήσει διδακτορικό·
6. «ακαδημαϊκός»: άτομο με εξαιρετική ακαδημαϊκή ή/και επαγγελματική εμπειρία που ασκεί διδακτικό ή ερευνητικό έργο·
7. «μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»: άτομα τα οποία, μέσω των καθηκόντων τους, συνδέονται άμεσα με την εκπαιδευτική διαδικασία που αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση·
8. «τρίτη χώρα»: χώρα η οποία δεν είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9. Ο χαρακτηρισμός «από τρίτη χώρα», όταν αναφέρεται σε πρόσωπο, σημαίνει άτομο που δεν είναι υπήκοος ή κάτοικος κράτους μέλους ή χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9 και που δεν έχει ασκήσει την κύρια δραστηριότητά του (σπουδές, εργασία κ.λπ.) για περισσότερους από 12 μήνες συνολικά κατά την τελευταία πενταετία σε οποιοδήποτε κράτος μέλος ή χώρα που συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9. Ο χαρακτηρισμός «τρίτης χώρας», όταν αναφέρεται σε ίδρυμα, σημαίνει οποιοδήποτε ίδρυμα το οποίο δεν βρίσκεται σε κράτος μέλος ή χώρα που συμμετέχει

στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9. Οι χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα για τη διά βίου μάθηση²⁰ δεν θεωρούνται τρίτες χώρες όσον αφορά την υλοποίηση της δράσης του προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β).

9. «ευρωπαϊκή χώρα»: χώρα που είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9. «Ευρωπαίος» σημαίνει οποιοσδήποτε υπήκοος ή κάτοικος κράτους μέλους ή χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9, ο οποίος έχει ασκήσει την κύρια δραστηριότητά του (σπουδές, εργασία κ.λπ.) για περισσότερους από 12 μήνες συνολικά κατά την τελευταία πενταετία σε οποιοδήποτε κράτος μέλος ή χώρα που συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9. «Ευρωπαϊκό», όταν αναφέρεται σε ίδρυμα, σημαίνει οποιοδήποτε ίδρυμα το οποίο βρίσκεται σε κράτος μέλος ή χώρα που συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9.
10. «προπτυχιακές σπουδές» (πρώτος κύκλος): προγράμματα σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, διάρκειας τουλάχιστον τριών ετών, που οδηγούν στην απόκτηση πρώτου πτυχίου.
11. «μεταπτυχιακές σπουδές» (δεύτερος κύκλος): προγράμματα σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που έπονται των σπουδών που πρώτου πτυχίου διάρκειας τουλάχιστον τριών ετών και οδηγούν στην απόκτηση δεύτερου ή περαιτέρω πτυχίου.
12. «διδασκαλικές σπουδές» (τρίτος κύκλος): προγράμματα σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που αφορούν την έρευνα, έπονται των σπουδών για την απόκτηση πτυχίου διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων ή πέντε ετών και οδηγούν στην απόκτηση διδακτορικού τίτλου.
13. «μεταδιδασκαλικές σπουδές»: σπουδές ή έρευνα σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που έπονται σπουδών για την απόκτηση πτυχίου διάρκειας τουλάχιστον οκτώ ετών.
14. «κινητικότητα»: μετάβαση σε άλλη χώρα με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών, την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, την έρευνα, την ανάληψη μαθησιακής, διδακτικής, ερευνητικής ή άλλης σχετικής διοικητικής δραστηριότητας, με την κατάλληλη υποστήριξη μέσω προετοιμασίας στη γλώσσα της χώρας υποδοχής.
15. «διπλό ή πολλαπλό πτυχίο»: δύο ή περισσότερα εθνικά διπλώματα που απονέμονται από δύο ή περισσότερα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αναγνωρίζονται επίσημα στις χώρες όπου εδρεύουν τα ιδρύματα που χορηγούν τους τίτλους.
16. «κοινό πτυχίο»: ενιαίο δίπλωμα που απονέμεται από δύο τουλάχιστον ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία προσφέρουν ολοκληρωμένο πρόγραμμα, και αναγνωρίζεται επίσημα στις χώρες όπου εδρεύουν τα ιδρύματα που χορηγούν τους τίτλους.
17. «επιχείρηση»: κάθε είδος επιχείρησης που αναπτύσσει οικονομική δραστηριότητα στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, ανεξάρτητα από το μέγεθος, τη νομική μορφή ή τον

---

²⁰ EE L 327 της 24.11.2006, σ.45.

οικονομικό τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής οικονομίας.

Άρθρο 3

Στόχοι του προγράμματος

1. Ο συνολικός στόχος του προγράμματος είναι να αναδείξει την ποιότητα της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και να προαγάγει το διάλογο και την αλληλοκατανόηση μεταξύ διαφορετικών λαών και πολιτισμών μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες, καθώς και να προωθήσει τους στόχους της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ και την αειφόρο ανάπτυξη των τρίτων χωρών στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
2. Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος είναι:
  - α) να ενθαρρύνει τη διαρθρωμένη συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ακαδημαϊκού προσωπικού στην Ευρώπη και τις τρίτες χώρες, με σκοπό τη δημιουργία κέντρων αριστείας και την παροχή υψηλά καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού·
  - β) να συμβάλει στον αμοιβαίο εμπλουτισμό των κοινωνιών με την ανάπτυξη ενός συνόλου υψηλά καταρτισμένων ανδρών και γυναικών με ανοιχτούς ορίζοντες και διεθνή εμπειρία, μέσω της προώθησης της κινητικότητας για τους πιο ικανούς φοιτητές και ακαδημαϊκούς από τρίτες χώρες προκειμένου να αποκτήσουν προσόντα ή/και εμπειρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και για τους ικανότερους ευρωπαίους φοιτητές και ακαδημαϊκούς προς τις τρίτες χώρες·
  - γ) να συντελέσει στην ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και της ικανότητας των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των τρίτων χωρών για διεθνή συνεργασία μέσω της ενίσχυσης των ροών κινητικότητας μεταξύ της Ευρώπης και των τρίτων χωρών·
  - δ) να βελτιώσει την προσβασιμότητα και να ενισχύσει το προφίλ και την προβολή της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στον κόσμο, καθώς και την ελκυστικότητά της για τους υπηκόους τρίτων χωρών.
3. Η Επιτροπή εξασφαλίζει επίσης ότι δεν αποκλείεται ή μειονεκτεί καμία ομάδα πολιτών της ΕΕ ή υπηκόων τρίτων χωρών.

Άρθρο 4

Δράσεις του προγράμματος

1. Η επίτευξη των στόχων του προγράμματος που ορίζονται στο άρθρο 3 επιδιώκεται μέσω των ακόλουθων δράσεων:

- α) κοινά προγράμματα μάστερ και κοινά διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus εξαιρετικής ακαδημαϊκής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος υποτροφιών·
  - β) συμπράξεις μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Ευρώπης και τρίτων χωρών ως βάση για τη διαρθρωτική συνεργασία, την ανταλλαγή και την κινητικότητα σε όλα τα επίπεδα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
  - γ) μέτρα για την ενίσχυση της ελκυστικότητας της Ευρώπης ως εκπαιδευτικού προορισμού.
2. Οι δράσεις αυτές υλοποιούνται μέσω των διαδικασιών που περιγράφονται στο παράρτημα και, για τη δράση του προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β), με τις διαδικασίες που ορίζονται στα νομικά μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 4, και μέσω των ακόλουθων προσεγγίσεων, που μπορούν να συνδυάζονται μεταξύ τους όπου αυτό ενδείκνυται:
- α) υποστήριξη της ανάπτυξης κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δικτύων συνεργασίας που διευκολύνουν την ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών·
  - β) ενισχυμένη υποστήριξη της κινητικότητας ατόμων μεταξύ της Κοινότητας και τρίτων χωρών στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
  - γ) προώθηση της γλωσσομάθειας, παρέχοντας κατά προτίμηση στους φοιτητές τη δυνατότητα εκμάθησης τουλάχιστον δύο από τις γλώσσες που ομιλούνται στις χώρες στις οποίες εδρεύουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και προώθηση της κατανόησης διαφορετικών πολιτισμών·
  - δ) υποστήριξη πιλοτικών σχεδίων που βασίζονται σε διακρατικές συμπράξεις με εξωτερική διάσταση και αποσκοπούν στην ανάπτυξη της καινοτομίας και της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση·
  - ε) υποστήριξη της ανάλυσης και παρακολούθησης των τάσεων και των εξελίξεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με διεθνή προοπτική.
3. Το πρόγραμμα προβλέπει τεχνικά μέτρα υποστήριξης, που περιλαμβάνουν μελέτες, συναντήσεις εμπειρογνομόνων καθώς και ενημέρωση και δημοσιεύσεις που συνδέονται άμεσα με την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.
4. Οι δράσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο μπορούν να υλοποιηθούν μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, προσκλήσεων υποβολής προσφορών ή απευθείας από την Επιτροπή.

Άρθρο 5

Πρόσβαση στο πρόγραμμα

Σύμφωνα με τους όρους και τους διακανονισμούς εφαρμογής που ορίζονται στο παράρτημα, και έχοντας υπόψη τους ορισμούς του άρθρου 2, το πρόγραμμα αφορά ιδίως:

- α) ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
- β) φοιτητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σε όλες τις βαθμίδες·
- γ) ακαδημαϊκούς ή επαγγελματίες που ασκούν διδακτικό ή ερευνητικό έργο·
- δ) προσωπικό που συμμετέχει άμεσα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση·
- ε) άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
- στ) επιχειρήσεις, εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια·
- ζ) ερευνητικά κέντρα.

Άρθρο 6

Καθήκοντα της Επιτροπής και των κρατών μελών

1. Η Επιτροπή:
  - α) εξασφαλίζει την αποτελεσματική υλοποίηση των κοινοτικών δράσεων που προβλέπονται από το πρόγραμμα σύμφωνα με το παράρτημα και, για τη δράση του προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β), σύμφωνα με τα νομικά μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 4·
  - β) λαμβάνει υπόψη τη διμερή συνεργασία με τρίτες χώρες που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη·
  - γ) επιζητά τη συνέργεια και αναπτύσσει, όπου αυτό ενδείκνυται, κοινές δραστηριότητες με άλλα κοινοτικά προγράμματα και δράσεις στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας.
2. Τα κράτη μέλη:
  - α) λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική διεξαγωγή του προγράμματος σε επίπεδο κράτους μέλους, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων για την τριτοβάθμια εκπαίδευση μερών, σύμφωνα με την εθνική πρακτική, και προσπαθούν να λάβουν τα τυχόν κατάλληλα μέτρα για την άρση των νομικών και διοικητικών εμποδίων·
  - β) ορίζουν τις κατάλληλες δομές που συνεργάζονται στενά με την Επιτροπή·
  - γ) ενθαρρύνουν τις δυνατότητες συνέργειας με άλλα κοινοτικά προγράμματα και τυχόν παρεμφερείς εθνικές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται σε επίπεδο κρατών μελών.
3. Η Επιτροπή εξασφαλίζει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη:
  - α) την παροχή της δέουσας πληροφόρησης, δημοσιότητας και παρακολούθησης σχετικά με τις δράσεις που υποστηρίζει το πρόγραμμα·

- β) τη διάδοση των αποτελεσμάτων των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος.

Άρθρο 7

Μέτρα εφαρμογής

1. Τα μέτρα που απαιτούνται για την υλοποίηση της δράσης του προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) δεν διέπονται από την παρούσα απόφαση, αφού για τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται οι διαδικασίες των νομικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 4.
2. Τα ακόλουθα αναγκαία μέτρα για την υλοποίηση άλλων δράσεων της παρούσας απόφασης θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία της διαχειριστικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2:
  - α) ετήσιο πρόγραμμα εργασιών, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων·
  - β) ετήσιος προϋπολογισμός, κατανομή των κονδυλίων μεταξύ των διαφόρων δράσεων του προγράμματος και ενδεικτικά ποσά υποτροφιών·
  - γ) γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του προγράμματος·
  - δ) κριτήρια και διαδικασίες επιλογής, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης και του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής επιλογής·
  - ε) διευθετήσεις για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος και για τη διάδοση και μεταφορά των αποτελεσμάτων.
3. Όλα τα υπόλοιπα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, με εξαίρεση τις αποφάσεις επιλογής, θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3.

Άρθρο 8

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.
2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/EK, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 αυτής.

Η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της απόφασης 1999/468/EK ορίζεται σε δύο μήνες.
3. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/EK, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 αυτής.
4. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Άρθρο 9

Συμμετοχή άλλων χωρών στο πρόγραμμα επί ίσοις όροις με τα κράτη μέλη

Το πρόγραμμα είναι ανοιχτό για συμμετοχή στις εξής χώρες:

- α) χώρες ΕΖΕΣ που είναι μέλη του ΕΟΧ, σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας ΕΟΧ·
- β) υποψήφια για προσχώρηση χώρες που εφαρμόζουν προενταξιακή στρατηγική, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους που προβλέπονται από τις συμφωνίες-πλαίσια που έχουν συναφθεί με τις συγκεκριμένες χώρες για τη συμμετοχή τους σε κοινοτικά προγράμματα·
- γ) χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους που προβλέπονται από τις συμφωνίες-πλαίσια που έχουν συναφθεί με τις συγκεκριμένες χώρες για τη συμμετοχή τους σε κοινοτικά προγράμματα·
- δ) Ελβετική Συνομοσπονδία, εφόσον συναφθεί διμερής συμφωνία που να προβλέπει τη συμμετοχή της συγκεκριμένης χώρας.

Άρθρο 10

Οριζόντια ζητήματα

Κατά την εφαρμογή του προγράμματος, αποδίδεται δέουσα προσοχή στο να διασφαλίζεται ότι αυτό συμβάλλει πλήρως στη προώθηση των οριζόντιων πολιτικών της Κοινότητας, ιδίως με τους ακόλουθους τρόπους:

- α) ενισχύοντας τη γνωστική βάση της ευρωπαϊκής οικονομίας και συμβάλλοντας στην ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- β) προωθώντας τη συνειδητοποίηση της σημασίας της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας στην Ευρώπη, καθώς και την ανάγκη καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας·
- γ) μεριμνώντας για φοιτητές με ειδικές ανάγκες, ιδίως βοηθώντας στην ενσωμάτωσή τους στη συμβατική τριτοβάθμια εκπαίδευση·
- δ) προωθώντας την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και συμβάλλοντας στην καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων με βάση το φύλο, τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την αναπηρία, την ηλικία ή το σεξουαλικό προσανατολισμό.

Άρθρο 11

Συνοχή και συμπληρωματικότητα με άλλες πολιτικές

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τη συνολική συνοχή και συμπληρωματικότητα με άλλες συναφείς κοινοτικές πολιτικές, μέσα και δράσεις, ιδίως με το πρόγραμμα για τη διά βίου μάθηση, το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για

την έρευνα, προγράμματα εξωτερικής συνεργασίας και το ευρωπαϊκό ταμείο για την ενσωμάτωση υπηκόων τρίτων χωρών.

2. Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 σχετικά με τις κοινοτικές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται στους σχετικούς τομείς, εξασφαλίζει την αποτελεσματική σύνδεση, και, όπου ενδείκνυται, τις κοινές δράσεις ανάμεσα στο πρόγραμμα και στα προγράμματα και τις δράσεις στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της συνεργασίας της Κοινότητας με τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των διμερών συμφωνιών, και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 12

Χρηματοδότηση

1. Το χρηματοδοτικό πλαίσιο εκτέλεσης των δράσεων του προγράμματος που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α), στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και στο άρθρο 4 παράγραφος 3 και όπως ορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης – Δράση 1, Δράση 3 και σχετικά τεχνικά μέτρα υποστήριξης – για την περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, ορίζεται σε 493,69 εκατομμύρια ευρώ.
2. Το χρηματοδοτικό πλαίσιο εκτέλεσης των δράσεων του προγράμματος που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) και στο άρθρο 4 παράγραφος 3 και όπως ορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης – Δράση 2 και σχετικά τεχνικά μέτρα υποστήριξης – για την περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, ορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες των μηχανισμών εξωτερικής συνεργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 4.
3. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εγκρίνει τις ετήσιες πιστώσεις εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών.

Άρθρο 13

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά την υλοποίηση του προγράμματος σε συνεργασία με τα κράτη μέλη. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και της αξιολόγησης του τωρινού, όπως και του προηγούμενου προγράμματος, χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή του προγράμματος. Η παρακολούθηση περιλαμβάνει τις εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και συγκεκριμένες δραστηριότητες.
2. Το πρόγραμμα αξιολογείται τακτικά από την Επιτροπή όσον αφορά τους αναφερόμενους στο άρθρο 3 στόχους, τον αντίκτυπο του προγράμματος στο σύνολό του και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος και εκείνων που υπάγονται σε άλλες συναφείς κοινοτικές πολιτικές, μέσα και δράσεις.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών:
- α) μέχρι τις 31 Μαρτίου 2012 ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης για τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και για τις ποιοτικές και ποσοτικές πτυχές της υλοποίησης του προγράμματος·
  - β) μέχρι τις 30 Ιουνίου 2012 ανακοίνωση σχετικά με τη συνέχιση του προγράμματος·
  - γ) μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015 έκθεση για την εκ των υστέρων αξιολόγηση.

Άρθρο 14

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι δράσεις που ξεκινούν την 31^η Δεκεμβρίου 2008 ή νωρίτερα βάσει της απόφασης 2317/2003/ΕΚ διέπονται από τις διατάξεις της εν λόγω απόφασης, με την εξαίρεση ότι η επιτροπή που έχει συσταθεί με την εν λόγω απόφαση αντικαθίσταται από την επιτροπή που συστήνεται με το άρθρο 8 της παρούσας απόφασης.
2. Οι δράσεις που ξεκινούν την 31^η Δεκεμβρίου 2008 ή νωρίτερα βάσει των διαδικασιών που ορίζονται στα νομικά μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 διέπονται από τις διατάξεις των εν λόγω μέσων.

Άρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΔΡΑΣΗ 1: ΚΟΙΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ERASMUS MUNDUS, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

ΔΡΑΣΗ 2: ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ERASMUS MUNDUS ΜΕ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΔΡΑΣΗ 3: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΔΡΑΣΗ 1: ΚΟΙΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ERASMUS MUNDUS, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

A. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΣΤΕΡ ERASMUS MUNDUS

1. Η Κοινότητα επιλέγει μεταπτυχιακά προγράμματα εξαιρετικής ακαδημαϊκής ποιότητας τα οποία, για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος, επονομάζονται «προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus».
2. Για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος, τα προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus:
  - α) περιλαμβάνουν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τρεις τουλάχιστον διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες·
  - β) ενδέχεται να περιλαμβάνουν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τρίτες χώρες·
  - γ) εφαρμόζουν πρόγραμμα σπουδών που περιλαμβάνει περιόδους σπουδών σε τουλάχιστον δύο από τα τρία ιδρύματα του στοιχείου α). Επιπλέον, εάν στο πρόγραμμα μάστερ συμμετέχει ένα ή περισσότερα ιδρύματα από τρίτες χώρες, όπως προβλέπεται στο στοιχείο β), η κινητικότητα για τους ευρωπαίους φοιτητές θα περιλαμβάνει επίσης περίοδο σπουδών σε ένα από τα εν λόγω ιδρύματα τρίτων χωρών·
  - δ) όπου ενδείκνυται, ενθαρρύνει τις περιόδους πρακτικής άσκησης ως μέρος του προγράμματος σπουδών·
  - ε) διαθέτουν εσωτερικές διαδικασίες αναγνώρισης των περιόδων σπουδών που πραγματοποιούνται στα ιδρύματα-εταίρους, βασισμένες ή σύμφωνες με το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων·

- στ) καταλήγουν στην απονομή κοινών, διπλών ή πολλαπλών πτυχίων από τα συμμετέχοντα ιδρύματα, τα οποία αναγνωρίζουν ή εγκρίνουν οι ευρωπαϊκές χώρες. Προτεραιότητα θα δίνεται στα κοινά πτυχία·
- ζ) θεσπίζουν αυστηρές διαδικασίες αξιολόγησης και συμφωνούν να υπόκεινται σε αξιολόγηση ομοτίμων από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια της ποιότητας των προγραμμάτων μάστερ·
- η) διατηρούν ελάχιστο αριθμό θέσεων για την υποδοχή και φιλοξενία φοιτητών, ευρωπαίων και από τρίτες χώρες, στους οποίους έχει χορηγηθεί οικονομική υποστήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος·
- θ) ορίζουν από κοινού διαφανείς προϋποθέσεις εισαγωγής, οι οποίες λαμβάνουν δεόντως υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα ισότητας των φύλων και ίσης μεταχείρισης·
- ι) ορίζουν κοινά δίδακτρα ανεξαρτήτως του πραγματικού τύπου σπουδών των φοιτητών στο πλαίσιο του μάστερ·
- ια) δεσμεύονται για την τήρηση των κανόνων όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής των υποτρόφων (φοιτητών και επιστημόνων)·
- ιβ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διευκολύνουν την πρόσβαση και τη φιλοξενία φοιτητών από την Ευρώπη και από τρίτες χώρες (δυνατότητες ενημέρωσης, στέγασης, βοήθειας για την έκδοση θεωρήσεων κ.λπ.)·
- ιγ) ανεξαρτήτως της γλώσσας διδασκαλίας, προβλέπουν τη χρήση δύο τουλάχιστον ευρωπαϊκών γλωσσών που ομιλούνται στα κράτη μέλη στα οποία βρίσκονται τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν στο πρόγραμμα μάστερ Erasmus Mundus και, όπου ενδείκνυται, τη γλωσσική προετοιμασία και υποστήριξη των φοιτητών, ιδίως με μαθήματα που οργανώνουν τα ιδρύματα αυτά.

3. Τα προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus επιλέγονται για μία πενταετία, υπό την προϋπόθεση μιας ετήσιας διαδικασίας ανανέωσης βάσει των εκθέσεων προόδου.
4. Τα προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus που επελέγησαν στο πλαίσιο του προηγούμενου Erasmus Mundus θα συνεχίσουν και στο νέο πλαίσιο μέχρι το τέλος της περιόδου για την οποία επελέγησαν, υπό την προϋπόθεση μιας ετήσιας διαδικασίας ανανέωσης βάσει των εκθέσεων προόδου.

B. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS MUNDUS

1. Η Κοινότητα επιλέγει διδακτορικά προγράμματα εξαιρετικής ακαδημαϊκής ποιότητας τα οποία, για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος, επονομάζονται «διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus».
2. Για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος, τα διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus:

- α) περιλαμβάνουν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τρεις τουλάχιστον διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες και άλλους συναφείς εταίρους, ώστε να διασφαλίζεται καινοτομία και απασχολησιμότητα·
- β) ενδέχεται να περιλαμβάνουν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλους συναφείς εταίρους από τρίτες χώρες·
- γ) εφαρμόζουν διδακτορικό πρόγραμμα που περιλαμβάνει περιόδους σπουδών και έρευνας σε τουλάχιστον δύο από τα τρία ιδρύματα του στοιχείου α). Επιπλέον, εάν στο διδακτορικό πρόγραμμα συμμετέχει ένα ή περισσότερα ιδρύματα από τρίτες χώρες, όπως προβλέπεται στο στοιχείο β), η κινητικότητα για τους ευρωπαίους υποψήφιους διδάκτορες θα περιλαμβάνει επίσης περίοδο σπουδών σε ένα από τα εν λόγω ιδρύματα τρίτων χωρών·
- δ) όπου ενδείκνυται, ενθαρρύνει τις περιόδους πρακτικής άσκησης ως μέρος του διδακτορικού προγράμματος·
- ε) διαθέτουν εσωτερικές διαδικασίες αναγνώρισης των περιόδων σπουδών και έρευνας που πραγματοποιούνται στα ιδρύματα-εταίρους, βασισμένες ή σύμφωνες με το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων·
- στ) καταλήγουν στην απονομή κοινών, διπλών ή πολλαπλών πτυχίων από τα συμμετέχοντα ιδρύματα, τα οποία αναγνωρίζουν ή εγκρίνουν οι ευρωπαϊκές χώρες. Προτεραιότητα θα δίνεται στα κοινά πτυχία·
- ζ) θεσπίζουν αυστηρές διαδικασίες αξιολόγησης και συμφωνούν να υπόκεινται σε αξιολόγηση ομοτίμων από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια της ποιότητας των διδακτορικών προγραμμάτων·
- η) διατηρούν ελάχιστο αριθμό θέσεων για την υποδοχή και φιλοξενία υποψήφιων διδασκόντων, ευρωπαίων και από τρίτες χώρες, στους οποίους έχει χορηγηθεί οικονομική υποστήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος·
- θ) ορίζουν από κοινού διαφανείς προϋποθέσεις εισαγωγής, οι οποίες λαμβάνουν δεόντως υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα ισότητας των φύλων και ίσης μεταχείρισης·
- ι) ορίζουν κοινά δίδακτρα ανεξαρτήτως του πραγματικού τύπου σπουδών και έρευνας των υποψήφιων διδασκόντων στο πλαίσιο του διδακτορικού προγράμματος·
- ια) δεσμεύονται για την τήρηση των κανόνων όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής των υποψήφιων διδασκόντων·
- ιβ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διευκολύνουν την πρόσβαση και τη φιλοξενία υποψήφιων διδασκόντων από την Ευρώπη και από τρίτες χώρες (δυνατότητες ενημέρωσης, στέγασης, βοήθειας για την έκδοση θεωρήσεων κ.λπ.)·
- ιγ) εγγυώνται τη σύναψη συμβάσεων απασχόλησης για υποψήφιους διδάκτορες που λαμβάνουν υποτροφία, εφόσον επιτρέπεται από την εθνική νομοθεσία·

ιδ) ανεξαρτήτως της γλώσσας διδασκαλίας, προβλέπουν τη χρήση δύο τουλάχιστον ευρωπαϊκών γλωσσών που ομιλούνται στα κράτη μέλη στα οποία βρίσκονται τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν στο διδακτορικό πρόγραμμα Erasmus Mundus και, όπου ενδείκνυται, τη γλωσσική προετοιμασία και υποστήριξη των υποψήφιων διδασκτόρων, ιδίως με μαθήματα που οργανώνουν τα ιδρύματα αυτά.

3. Τα διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus επιλέγονται για μία πενταετία, υπό την προϋπόθεση μιας ετήσιας διαδικασίας ανανέωσης βάσει των εκθέσεων προόδου. Η περίοδος αυτή μπορεί να περιλαμβάνει και το προπαρασκευαστικό έτος πριν από την επιλογή των υποψήφιων διδασκτόρων.

Γ. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

1. Η Κοινότητα μπορεί να χορηγεί υποτροφίες πλήρους φοίτησης σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, καθώς και υποτροφίες σύντομης διάρκειας σε ακαδημαϊκούς από την Ευρώπη και τρίτες χώρες.

α) Η Κοινότητα μπορεί να χορηγεί υποτροφίες πλήρους φοίτησης σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες από τρίτες χώρες οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί, μέσω διαδικασίας διαγωνισμού, σε προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus και διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus. Οι υποτροφίες αυτές αφορούν σπουδές σε ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά ιδρύματα που συμμετέχουν σε προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus ή διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus.

β) Η Κοινότητα μπορεί να χορηγεί υποτροφίες πλήρους φοίτησης σε ευρωπαίους μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί, μέσω διαδικασίας διαγωνισμού, σε προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus και διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus. Οι υποτροφίες αυτές αφορούν σπουδές σε ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά ιδρύματα που συμμετέχουν σε προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus ή διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus και, εφόσον συμμετέχουν και ένα ή περισσότερα ιδρύματα από τρίτες χώρες, για σπουδές σε ένα από αυτά.

γ) Η Κοινότητα μπορεί να χορηγεί υποτροφίες σύντομης διάρκειας σε ακαδημαϊκούς από τρίτες χώρες που επισκέπτονται προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus με σκοπό να πραγματοποιήσουν διδακτικό, ερευνητικό ή ακαδημαϊκό έργο σε ιδρύματα που συμμετέχουν στα προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus.

δ) Η Κοινότητα μπορεί να χορηγεί υποτροφίες σύντομης διάρκειας σε ευρωπαίους ακαδημαϊκούς που επισκέπτονται ιδρύματα τρίτων χωρών, τα οποία συμμετέχουν σε προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus, με σκοπό να πραγματοποιήσουν διδακτικό, ερευνητικό ή ακαδημαϊκό έργο στα ιδρύματα των τρίτων χωρών που συμμετέχουν στα προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus.

2. Οι υποτροφίες διατίθενται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, καθώς και σε ακαδημαϊκούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 2.

3. Άτομα που έχουν λάβει υποτροφία για προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus μπορούν να ζητήσουν υποτροφία και για τα διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus.
4. Η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι κανείς δεν λαμβάνει οικονομική υποστήριξη για τον ίδιο σκοπό από περισσότερα του ενός κοινοτικά προγράμματα. Ειδικότερα, άτομα που έχουν ήδη λάβει υποτροφία Erasmus Mundus δεν μπορούν να λάβουν υποτροφία Erasmus για το ίδιο πρόγραμμα μάστερ ή διδακτορικό πρόγραμμα Erasmus Mundus στο πλαίσιο του προγράμματος για τη διά βίου μάθηση. Ομοίως, άτομα που λαμβάνουν υποτροφία από το Ειδικό Πρόγραμμα Άνθρωποι (Δράσεις Marie Curie) του 7ου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και τις δραστηριότητες επίδειξης²¹ δεν μπορούν να λάβουν επιπλέον υποτροφία Erasmus Mundus για την ίδια περίοδο σπουδών ή έρευνας.

ΔΡΑΣΗ 2: ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ERASMUS MUNDUS ΜΕ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

1. Η Κοινότητα επιλέγει συμπράξεις υψηλής ακαδημαϊκής ποιότητας οι οποίες, για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος, επονομάζονται «συμπράξεις Erasmus Mundus». Οι συμπράξεις αυτές συντάσσονται με τους στόχους του άρθρου 3 και επιδιώκουν την επίτευξή τους.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος, οι συμπράξεις Erasmus Mundus:
  - α) περιλαμβάνουν τουλάχιστον πέντε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τρεις τουλάχιστον διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες και έναν αριθμό ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε συγκεκριμένες τρίτες χώρες που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα για τη διά βίου μάθηση και που ορίζονται στην ετήσια πρόσκληση υποβολής προτάσεων·
  - β) συνιστούν τη βάση για μεταφορά τεχνογνωσίας·
  - γ) προωθούν τις ανταλλαγές φοιτητών σε όλες τις βαθμίδες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (από τον προπτυχιακό μέχρι τον μεταδιδακτορικό κύκλο), καθώς και των ακαδημαϊκών και των λοιπών μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού για περιόδους κινητικότητας κυμαινόμενης διάρκειας, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρακτικής άσκησης. Η κινητικότητα πρέπει να φέρνει τους ευρωπαίους υπηκόους στις τρίτες χώρες και τους υπηκόους τρίτων χωρών στην Ευρώπη. Το πρόγραμμα θα επιτρέπει επίσης τη φιλοξενία υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι δεν συνδέονται με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα των χωρών αυτών που συμμετέχουν στις συμπράξεις, ενώ θα περιλαμβάνει και ειδικές διατάξεις για ευπαθείς ομάδες, ανάλογα με το πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο της αντίστοιχης χώρας/περιοχής·
  - δ) διαθέτουν εσωτερικές διαδικασίες αναγνώρισης των περιόδων σπουδών και έρευνας που πραγματοποιούνται στα ιδρύματα-εταίρους, βασισμένες ή

---

²¹ EE L 54 της 22.2.2007, σ.91

σύμφωνες με το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων·

- ε) χρησιμοποιούν μέσα κινητικότητας που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus, όπως η αναγνώριση προηγούμενων περιόδων σπουδών, η συμφωνία σπουδών και η αναλυτική βαθμολογία·
  - στ) ορίζουν διαφανείς προϋποθέσεις για την χορήγηση υποτροφιών κινητικότητας, οι οποίες λαμβάνουν δεόντως υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα ισότητας των φύλων και ίσης μεταχείρισης·
  - ζ) δεσμεύονται για την τήρηση των κανόνων όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής των υποτρόφων (φοιτητών, ακαδημαϊκών και μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού)·
  - η) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διευκολύνουν την πρόσβαση και τη φιλοξενία φοιτητών, ακαδημαϊκών και μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού από την Ευρώπη και από τρίτες χώρες (δυνατότητες ενημέρωσης, στέγασης, βοήθειας για την έκδοση θεωρήσεων κ.λπ.)·
  - θ) ανεξαρτήτως της γλώσσας διδασκαλίας, προβλέπουν τη χρήση δύο τουλάχιστον ευρωπαϊκών γλωσσών που ομιλούνται στα κράτη μέλη στα οποία βρίσκονται τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν στις συμπράξεις Erasmus Mundus και, όπου ενδείκνυται, τη γλωσσική προετοιμασία και υποστήριξη των υποτρόφων, ιδίως με μαθήματα που οργανώνουν τα ιδρύματα αυτά·
  - ι) υλοποιούν περαιτέρω δραστηριότητες σύμπραξης, όπως η χορήγηση διπλών πτυχίων, η ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων σπουδών, η μεταφορά βέλτιστων πρακτικών κ.λπ.
3. Η Επιτροπή, έπειτα από διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές των οικείων τρίτων χωρών μέσω των αντιπροσωπειών της, ορίζει τις εθνικές και περιφερειακές προτεραιότητες σύμφωνα με τις ανάγκες των συγκεκριμένων τρίτων χωρών τις οποίες αφορούν οι συμπράξεις.
4. Οι συμπράξεις Erasmus Mundus επιλέγονται για περίοδο τριών ετών, υπό την προϋπόθεση μιας ετήσιας διαδικασίας ανανέωσης βάσει των εκθέσεων προόδου.
5. Οι υποτροφίες διατίθενται σε φοιτητές και ακαδημαϊκούς από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, όπως ορίζεται στο άρθρο 2.
6. Με τη χορήγηση υποτροφιών στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης, η Επιτροπή υποστηρίζει μειονεκτούσες, από κοινωνικοοικονομική άποψη, ομάδες και πληθυσμούς σε επισφαλείς καταστάσεις.
7. Η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι κανείς δεν λαμβάνει οικονομική υποστήριξη για τον ίδιο σκοπό από περισσότερα του ενός κοινοτικά προγράμματα. Ειδικότερα, άτομα που έχουν ήδη λάβει υποτροφία Erasmus Mundus δεν μπορούν να λάβουν υποτροφία Erasmus για την ίδια περίοδο κινητικότητας στο πλαίσιο του προγράμματος για τη διά βίου μάθηση. Ομοίως, άτομα που λαμβάνουν υποτροφία από το Ειδικό Πρόγραμμα Άνθρωποι (Δράσεις Marie Curie) του 7ου προγράμματος-

πλαίσιου για την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και τις δραστηριότητες επίδειξης δεν μπορούν να λάβουν επιπλέον υποτροφία Erasmus Mundus για την ίδια περίοδο σπουδών ή έρευνας.

8. Οι συμπράξεις που επιλέγονται βάσει του «παραθύρου εξωτερικής συνεργασίας» του Erasmus Mundus (προηγούμενη ονομασία της παρούσας δράσης) θα συνεχίσουν και στο νέο πλαίσιο μέχρι το τέλος της περιόδου για την οποία επελέγησαν, υπό την προϋπόθεση μιας απλουστευμένης ετήσιας διαδικασίας ανανέωσης βάσει των εκθέσεων προόδου.

ΔΡΑΣΗ 3: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. Με τη δράση αυτή, η Κοινότητα μπορεί να υποστηρίξει δραστηριότητες που στοχεύουν στη βελτίωση της ελκυστικότητας, του προφίλ, της εικόνας, της προβολής και της προσβασιμότητας της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι δραστηριότητες αυτές συνεισφέρουν στους στόχους του προγράμματος και συνδέονται με τη διεθνή διάσταση όλων των πτυχών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως της προώθησης, της προσβασιμότητας, της διασφάλισης ποιότητας, της αναγνώρισης των ακαδημαϊκών μονάδων, της αναγνώρισης των ευρωπαϊκών τίτλων στο εξωτερικό και της αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων με τις τρίτες χώρες, της ανάπτυξης του προγράμματος σπουδών, της κινητικότητας, της ποιότητας των υπηρεσιών κ.λπ. Στις δραστηριότητες αυτές μπορεί να περιλαμβάνεται η προώθηση του προγράμματος και των αποτελεσμάτων του.
2. Τα επιλέξιμα ιδρύματα μπορούν να περιλαμβάνουν δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο. Οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο σχεδίων που περιλαμβάνουν τουλάχιστον τρεις οργανισμούς από τρεις διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες και μπορεί να περιλαμβάνουν και οργανισμούς από τρίτες χώρες.
3. Οι δραστηριότητες (που μπορούν να περιλαμβάνουν συνέδρια, σεμινάρια, εργαστήρια, μελέτες, αναλύσεις, πιλοτικά σχέδια, απονομή βραβείων, διεθνή δίκτυα, παραγωγή υλικού για δημοσίευση, ανάπτυξη εργαλείων πληροφορικής κ.λπ.) μπορούν να πραγματοποιούνται οπουδήποτε στον κόσμο.
4. Με τις παραπάνω δραστηριότητες επιδιώκεται η δημιουργία δεσμών μεταξύ τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας, όπως και μεταξύ τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ιδιωτικού τομέα, και η αξιοποίηση, όπου είναι δυνατόν, ενδεχόμενων συνεργειών.
5. Η Κοινότητα μπορεί να υποστηρίξει, όπου αυτό ενδείκνυται, τις δομές που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο β) στις προσπάθειές τους για την προώθηση του προγράμματος και τη διάδοση των αποτελεσμάτων του σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
6. Η Κοινότητα υποστηρίζει επίσης ένα σύλλογο αποφοίτων όλων των φοιτητών (τρίτων χωρών και Ευρωπαίων) που αποφοιτούν από προγράμματα μάστερ και διδακτορικά Erasmus Mundus.

ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Το συνολικό χρηματοδοτικό πλαίσιο του προγράμματος μπορεί επίσης να καλύπτει δαπάνες που αφορούν εμπειρογνώμονες, εκτελεστική υπηρεσία, υφιστάμενους αρμόδιους φορείς στα κράτη μέλη, και εάν χρειαστεί, άλλες μορφές τεχνικής και διοικητικής βοήθειας, στις οποίες ενδέχεται να χρειαστεί να προσφύγει η Επιτροπή για την υλοποίηση του προγράμματος. Τα παραπάνω μπορεί ειδικότερα να περιλαμβάνουν μελέτες, συνεδριάσεις, δραστηριότητες ενημέρωσης, δημοσιεύσεις, δραστηριότητες παρακολούθησης, δραστηριότητες επιθεωρήσεων και λογιστικού ελέγχου, δραστηριότητες αξιολόγησης, δαπάνες για δίκτυα πληροφορικής με στόχο την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες δαπάνες που είναι άμεσα απαραίτητες για την υλοποίηση του προγράμματος και την επίτευξη των στόχων του.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Οι διαδικασίες επιλογής πρέπει να τηρούν τις ακόλουθες διατάξεις:

- α) οι προτάσεις δυνάμει της δράσης 1 επιλέγονται από την Επιτροπή με τη βοήθεια επιτροπής επιλογής, της οποίας προεδρεύει πρόσωπο που εκλέγεται από την ίδια, και η οποία αποτελείται από διακεκριμένες προσωπικότητες που προέρχονται από τον ακαδημαϊκό χώρο και αντιπροσωπεύουν την ποικιλία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η επιτροπή επιλογής διασφαλίζει ότι τα προγράμματα μάστερ και διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus αντιστοιχούν στην υψηλότερη δυνατή ακαδημαϊκή ποιότητα. Η Επιτροπή οργανώνει αξιολόγηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο όλων των επιλέξιμων προτάσεων από ακαδημαϊκούς ειδικούς πριν από την υποβολή των προτάσεων στην επιτροπή επιλογής. Για κάθε πρόγραμμα μάστερ ή διδακτορικό πρόγραμμα Erasmus Mundus θα ορίζεται συγκεκριμένος αριθμός υποτροφιών που θα καταβάλλονται στους επιλεγθέντες από το φορέα διαχείρισης των προγραμμάτων μάστερ ή διδακτορικών. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών, των υποψήφιων διδασκτόρων και των ακαδημαϊκών θα γίνεται από τα ιδρύματα που θα συμμετάσχουν στα προγράμματα μάστερ και τα διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus, έπειτα από διαβούλευση με την Επιτροπή.
- β) οι προτάσεις δυνάμει της δράσης 2 επιλέγονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1085/2006, 1638/2006, 1905/2006 και 1934/2006 και στις αποφάσεις (ΕΚ) αριθ. 599/2005 και 608/2006.
- γ) οι προτάσεις δυνάμει της δράσης 3 επιλέγονται από την Επιτροπή.
- δ) οι διαδικασίες επιλογής για τα προγράμματα μάστερ και τα διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus προϋποθέτουν διαβούλευση με τις δομές που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο β).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Κατ' αποκοπή επιχορηγήσεις, κλίμακες μοναδιαίου κόστους και βραβεία

Οι κατ' αποκοπή επιχορηγήσεις ή/και κλίμακες μοναδιαίου κόστους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 181 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής, μπορούν να χρησιμοποιούνται στην περίπτωση όλων των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Οι κατ' αποκοπή επιχορηγήσεις μπορούν να χρησιμοποιούνται για ποσά έως και 25.000 ευρώ ανά εταίρο στο πλαίσιο συμφωνίας επιχορήγησης. Μπορούν να φτάνουν τα 100.000 ευρώ στο σύνολό τους ή/και να χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με κλίμακες μοναδιαίου κόστους.

Η Επιτροπή μπορεί να προβλέπει την απονομή βραβείων σχετικά με τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος.

2. Συμφωνίες εταιρικής σχέσης

Στις περιπτώσεις όπου δράσεις του προγράμματος υποστηρίζονται από συμφωνίες-πλαίσια εταιρικής σχέσης, σύμφωνα με το άρθρο 163 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002, οι εταιρικές σχέσεις μπορούν να επιλέγονται και να χρηματοδοτούνται για μία πενταετία, υπό την προϋπόθεση μιας απλουστευμένης διαδικασίας ανανέωσης.

3. Δημόσια ιδρύματα ή οργανισμοί τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Όλα τα ιδρύματα και οργανισμοί τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που ορίζονται από τα κράτη μέλη και έχουν συγκεντρώσει, σε ποσοστό άνω του 50%, τα ετήσια έσοδά τους από δημόσιες πηγές κατά τα τελευταία δύο έτη, ή που ελέγχονται από δημόσιους φορείς ή εκπροσώπους τους, θεωρούνται από την Επιτροπή ως έχοντα την απαραίτητη οικονομική, επαγγελματική και διοικητική ικανότητα, όπως και την απαραίτητη οικονομική σταθερότητα, να φέρουν εις πέρας σχέδια στο πλαίσιο του προγράμματος και δεν τους ζητείται περαιτέρω τεκμηρίωση της ικανότητας αυτής. Τα ιδρύματα ή οι οργανισμοί αυτοί μπορούν να απαλλάσσονται από τις απαιτήσεις λογιστικού ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 173 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002.

4. Επαγγελματικές ικανότητες και προσόντα των αιτούντων

Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει, σύμφωνα με το άρθρο 176 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002, ότι συγκεκριμένες κατηγορίες δικαιούχων διαθέτουν τις επαγγελματικές ικανότητες και προσόντα που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της προτεινόμενης δράσης ή προγράμματος εργασίας.

5. Διατάξεις για την καταπολέμηση της απάτης

Για τις αποφάσεις που λαμβάνονται από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 7, τις συμβάσεις και συμφωνίες που προκύπτουν από αυτές, καθώς και τις συμφωνίες με συμμετέχουσες τρίτες χώρες, προβλέπεται επιτήρηση και οικονομικός έλεγχος από την Επιτροπή (ή τυχόν εντεταλμένο εκπρόσωπό της) και από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), καθώς και λογιστικοί έλεγχοι – επιτόπου εάν απαιτείται – από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Ο δικαιούχος επιχορήγησης διασφαλίζει, όπου συντρέχει περίπτωση, ότι τα δικαιολογητικά που βρίσκονται στην κατοχή εταίρων ή μελών καθίστανται άμεσα διαθέσιμα στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε λογιστικό έλεγχο επί της χρησιμοποίησης της επιχορήγησης, ο οποίος διενεργείται είτε απευθείας από υπαλλήλους της Επιτροπής είτε από οποιονδήποτε εγκεκριμένο εξωτερικό φορέα της επιλογής της. Οι έλεγχοι αυτοί μπορούν να διενεργούνται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας και για μία πενταετία μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχεδίου. Όπου αυτό ενδείκνυται, τα πορίσματα των λογιστικών ελέγχων μπορούν να οδηγούν σε αποφάσεις ανάκτησης ποσών από την Επιτροπή.

Οι υπάλληλοι της Επιτροπής και το εγκεκριμένο από την Επιτροπή εξωτερικό προσωπικό έχουν το κατάλληλο δικαίωμα πρόσβασης, ιδίως στα γραφεία του δικαιούχου, καθώς και σε όλα τα πληροφοριακά στοιχεία, ακόμη και σε ηλεκτρονική μορφή, που απαιτούνται για την εύρυθμη διεξαγωγή των λογιστικών ελέγχων.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο και η OLAF διαθέτουν τα ίδια δικαιώματα με την Επιτροπή, ιδίως το δικαίωμα πρόσβασης.

Εξάλλου, η Επιτροπή μπορεί να διεξάγει επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις στο πλαίσιο του προγράμματος, σύμφωνα με τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει η Επιτροπή προκειμένου να προστατεύσει τα οικονομικά συμφέροντα των Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες²².

Για τις κοινοτικές δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, ως παρατυπία, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων²³, νοείται κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου ή κάθε αθέτηση συμβατικής υποχρέωσης που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη ενός οικονομικού φορέα με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί, λόγω αδικαιολόγητης δαπάνης, ο γενικός προϋπολογισμός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή κονδύλια τα οποία διαχειρίζονται οι Κοινότητες.

---

²² EE L 292 της 15.11.1996, σ.2.

²³ EE L 312 της 23.12.1995, σ.1.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Η δράση που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β), όπως και τα τεχνικά μέτρα υποστήριξης που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της πρότασης, διέπονται από τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1085/2006, 1638/2006, 1905/2006 και 1934/2006 και τις αποφάσεις (ΕΚ) αριθ. 599/2005 και 608/2006. Επομένως δεν περιλαμβάνονται στους καταλόγους, στους πίνακες και στα στοιχεία του παρόντος δημοσιονομικού δελτίου και πρέπει να λογίζονται ως επιπλέον δαπάνες. Εντούτοις, καθώς η δράση που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος, τα κεφάλαια 5, 6 και 7 του δημοσιονομικού δελτίου αφορούν και αυτή.

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Πρόγραμμα δράσης για την ενίσχυση της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες (Erasmus Mundus)

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΒΔ / ΠΒΔ

Τομέας πολιτικής: Εκπαίδευση και πολιτισμός

Δραστηριότητα: Διά βίου μάθηση, συμπεριλαμβανομένης της πολυγλωσσίας

3. ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

3.1. Γραμμές του προϋπολογισμού (επιχειρησιακές γραμμές και συναφείς γραμμές τεχνικής και διοικητικής βοήθειας (πρώην γραμμές ΒΑ) συμπεριλαμβανομένων των ονομασιών τους

15 02 02 05 (Erasmus Mundus), 15 01 04 14 (διοικητικές δαπάνες Erasmus Mundus), 15 01 04 30 (εν μέρει εκτελεστική υπηρεσία)

3.2. Διάρκεια της δράσης και της δημοσιονομικής επίπτωσης

2009-2013

3.3. Δημοσιονομικά χαρακτηριστικά

Γραμμή προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης		Νέα	Συμμετοχή ΕΖΕΣ	Συμμετοχή υποψήφιων χωρών	Τομέας δημοσιονομικών προοπτικών
15 02 02 05	ΜΥΔ	Διαφ24	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1.α
15 01 04 14	ΜΥΔ	Μη διαφ25	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1.α
15 01 04 30	ΜΥΔ	Μη διαφ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1.α

²⁴

Διαφοροποιημένες πιστώσεις.

²⁵

Μη διαφοροποιημένες πιστώσεις.

4. ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΡΩΝ

4.1. Δημοσιονομικοί πόροι

4.1.1. Ανακεφαλαιωτικό των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ) και των πιστώσεων πληρωμών (ΠΠ)

Εκατ. ευρώ (έως το τρίτο δεκαδικό ψηφίο)

Είδος δαπάνης	Τμήμα αριθ.		2009	2010	2011	2012	2013	2014 και εξής	Σύνολο
---------------	-------------	--	------	------	------	------	------	---------------	--------

Επιχειρησιακές δαπάνες²⁶

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ)	8.1.	α	90,25	92,52	94,1	95,86	98,54		471,27
Πιστώσεις πληρωμών (ΠΠ)		β	63,17 5	91,83 9	93,62 6	95,33 2	97,73 6	29,56 2	471,27

Διοικητικές δαπάνες που περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς²⁷

Τεχνική και διοικητική βοήθεια (ΜΔΠ)	8.2.4.	γ	4,418	4,458	4,478	4,508	4,558		22,42
--------------------------------------	--------	---	-------	-------	-------	-------	-------	--	-------

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		α+γ	94,66 8	96,97 8	98,57 8	100,3 68	103,0 98		493,69
Πιστώσεις πληρωμών		β+γ	67,59 3	96,29 7	98,10 4	99,84	102,2 94	29,56 2	493,69

Διοικητικές δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς²⁸

Ανθρώπινοι πόροι και συναφείς δαπάνες (ΜΔΠ)	8.2.5.	δ	0,936	0,936	0,981	0,981	0,981	0	4,815
Διοικητικές δαπάνες, εκτός των ανθρώπινων πόρων, και άλλες σχετικές δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς (ΜΔΠ)	8.2.6.	ε	0,187	0,187	0,187	0,187	0,187	0	0,935

Συνολικές ενδεικτικές δαπάνες της δράσης

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΥ συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για ανθρώπινους πόρους		α+γ +δ+ ε	95,79 1	98,10 1	99,74 6	101,5 36	104,2 66	0	499,44
ΣΥΝΟΛΟ ΠΠ συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για ανθρώπινους πόρους		β+γ +δ+ ε	68,71 6	97,42	99,27 2	101,0 08	103,4 62	29,56 2	499,44

²⁶ Δαπάνες εκτός κεφαλαίου 15 01 του σχετικού τίτλου 15.

²⁷ Δαπάνες του άρθρου 15 01 04 του τίτλου 15.

²⁸ Δαπάνες εντός κεφαλαίου 15 01 εκτός των δαπανών των άρθρων 15 01 04 ή 15 01 05.

4.1.2. Συμβατότητα με το δημοσιονομικό προγραμματισμό

X Η πρόταση είναι συμβατή με τον ισχύοντα δημοσιονομικό προγραμματισμό.

Η πρόταση απαιτεί επαναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα των δημοσιονομικών προοπτικών.

Η πρόταση ενδέχεται να συνεπάγεται την εφαρμογή των διατάξεων της Διοργανικής Συμφωνίας²⁹ (σχετικά με το μέσο ευελιξίας ή με την αναθεώρηση των δημοσιονομικών προοπτικών).

4.1.3. Δημοσιονομική επίπτωση στα έσοδα

X Η πρόταση δεν έχει καμία δημοσιονομική επίπτωση στα έσοδα

Η πρόταση έχει δημοσιονομική επίπτωση

4.2. Ανθρώπινοι πόροι σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης (ΠΠΑ) (συμπεριλαμβανομένων των μονίμων υπαλλήλων και του έκτακτου και εξωτερικού προσωπικού) – βλ. λεπτομέρειες στο σημείο 8.2.1.

Ετήσιες ανάγκες	2009	2010	2011	2012	2013
Σύνολο ανθρώπινων πόρων	33	34	36	37	38

5. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

5.1. Ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα

Τριτοβάθμια εκπαίδευση στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση υφίσταται μια συνεχώς διευρυνόμενη διεθνοποίηση ως αποτέλεσμα της διαδικασίας της παγκοσμιοποίησης. Συνεπώς, κατά την ανάπτυξη των συστημάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσής τους, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της πρέπει να προετοιμάσουν τους πολίτες και το εργατικό δυναμικό τους προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον, εισάγοντας μια διεθνή διάσταση με τρόπο κατάλληλο και αποτελεσματικό.

Η επιδίωξη της αριστείας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κατέληξε πρόσφατα να αποτελεί κύριο θέμα των κοινοτικών πρωτοβουλιών στον συγκεκριμένο τομέα. Τα κοινά προγράμματα με συμμετοχή άριστων πανεπιστημιακών τμημάτων από ολόκληρη την Ευρώπη, αλλά και πέρα από αυτή, θα συμβάλουν στην ανάδειξη της αριστείας των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων σε παγκόσμιο επίπεδο και θα βοηθήσουν την Ευρώπη να καλύψει τον κενό ελκυστικότητας σε σχέση με άλλες περιοχές του κόσμου.

²⁹ Βλ. σημεία 19 και 24 της Διοργανικής Συμφωνίας.

Ταυτόχρονα, η Κοινότητα αναλαμβάνει να συμβάλει στην ανάπτυξη ενός υψηλού επιπέδου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε τρίτες χώρες προς αμοιβαίο όφελος των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των φοιτητών και των ακαδημαϊκών στην Ευρώπη και πέρα από αυτή. Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε συγκεκριμένες τρίτες χώρες χρειάζεται να βελτιώσουν την ικανότητά τους για διεθνή συνεργασία.

Η διαρθρωτική συνεργασία όμως δεν αρκεί. Τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια πρέπει και να προσελκύσουν κορυφαία ταλέντα, τόσο φοιτητές όσο και ακαδημαϊκούς. Η αύξηση του αριθμού των ιδιαίτερα ικανών διεθνών φοιτητών θα ενίσχυε την ικανότητα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, των επιχειρήσεων και του κράτους στο να προωθούν δράσεις έρευνας και ανάπτυξης.

Επίσης, η ενθάρρυνση της μαζικής κινητικότητας των φοιτητών για την επίτευξη υψηλών ποσοστών κινητικότητας μεταξύ των χωρών μπορεί να βοηθήσει στη δημιουργία κινήτρων για τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, προκειμένου να συνεργάζονται και να προχωρούν στην από κοινού ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών τους και άλλων πτυχών, με σημαντικά ενδεχομένως κέρδη για όσους αναλαμβάνουν παρόμοιο έργο.

Το κύρος της Ευρώπης ως κέντρου αριστείας για τη μάθηση δεν γίνεται πάντα πλήρως κατανοητό στις τρίτες χώρες. Η ελκυστικότητα δεν αφορά μόνο την αριστεία σε απόλυτους αριθμούς, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο αυτή γίνεται αντιληπτή. Αυτό που πρέπει να δημιουργηθεί είναι μια ταυτότητα της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που θα λειτουργεί ως σήμα αριστείας για τη διδασκαλία και την έρευνα. Σε ένα γενικότερο πλαίσιο, η τριτοβάθμια εκπαίδευση μπορεί επίσης να συμβάλει στην προβολή των πολιτικών της ΕΕ σε τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών πολιτικών της.

Προώθηση των διαπολιτισμικών δεσμών και της κατανόησης

Από πολιτική και πολιτιστική σκοπιά, οι ακαδημαϊκές ανταλλαγές μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των λαών και να αντισταθμίσουν τον κίνδυνο διεύρυνσης του διαπολιτισμικού χάσματος μεταξύ της Ευρώπης και άλλων πολιτισμών. Φιλοξενώντας αλλοδαπούς φοιτητές και ερευνητές, τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης βοηθούν ανθρώπους από διαφορετικούς πολιτισμούς να έρθουν σε επαφή και, μέσα από την εκπαιδευτική τους δραστηριότητα, συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση του πολιτισμού της χώρας υποδοχής εκ μέρους των ξένων φοιτητών.

5.2. Προστιθέμενη αξία της κοινοτικής συμμετοχής, συμβατότητα της πρότασης με άλλα χρηματοδοτικά μέσα και ενδεχόμενη συνέργεια

Είναι σαφής η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία που προκύπτει όταν αναλαμβάνεται δράση σε ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο τη συνεργασία με τρίτες χώρες στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Υπάρχουν σημαντικές διαφορές στην προσέγγιση που εφαρμόζουν οι διάφορες ευρωπαϊκές χώρες προκειμένου να ενθαρρύνουν την κινητικότητα από τρίτες χώρες. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει προγράμματα κινητικότητας, ενώ άλλα εμφανίζονται λιγότερα δραστήρια στο συγκεκριμένο τομέα. Οι στόχοι των υφιστάμενων εθνικών προγραμμάτων ποικίλλουν και δεν είναι απολύτως συναφείς μεταξύ τους ή ολοκληρωμένοι. Επιπλέον, τα εθνικά σχέδια δεν συμβάλλουν στην ενίσχυση του προφίλ ενός ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που να υπερβαίνει το απλό άθροισμα των επιμέρους στοιχείων του. Από αυτή την άποψη, ένα πρόγραμμα Erasmus Mundus –σε αντίθεση με τα εθνικά προγράμματα– προσελκύει φοιτητές προκειμένου να σπουδάσουν σε περισσότερες

από μία ευρωπαϊκές χώρες. Μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση μπορεί επομένως να αποδώσει σημαντικά οφέλη.

Δεδομένου του κεντρικού ρόλου της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές πολιτικές, η παρούσα πρόταση προγράμματος συνδέεται με μια σειρά άλλων κοινοτικών πολιτικών. Έχουν ληφθεί επομένως υπόψη και άλλα συναφή κοινοτικά προγράμματα και στόχοι.

5.3. Στόχοι, αναμενόμενα αποτελέσματα και συναφείς δείκτες της πρότασης στο πλαίσιο της ΔΒΔ (διαχείρισης βάσει δραστηριοτήτων)

Ο συνολικός σκοπός και οι γενικοί στόχοι του νέου προγράμματος Erasmus Mundus περιγράφονται στο άρθρο 3 της απόφασης.

Οι επιχειρησιακοί στόχοι της πρότασης, όπως περιγράφονται συνοπτικά στο παράρτημα της πρότασης, είναι οι εξής:

- να συμβάλει στην ανάπτυξη υψηλής ποιότητας προγραμμάτων μάστερ και διδακτορικών που θα προσφέρονται από ομάδες ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από την Ευρώπη και, ενδεχομένως, τρίτες χώρες·
- να παρέχει υποτροφίες πλήρους φοίτησης στους ικανότερους φοιτητές από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, προκειμένου να παρακολουθούν τα κοινά αυτά προγράμματα, καθώς και υποτροφίες σύντομης διάρκειας σε ακαδημαϊκούς με εξαιρετικά προσόντα από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, προκειμένου να πραγματοποιούν ερευνητικό ή διδακτικό έργο στο πλαίσιο των κοινών προγραμμάτων·
- να συμβάλει στην ανάπτυξη συμπράξεων ευρείας συνεργασίας μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από την Ευρώπη και τρίτες χώρες ως βάση για την βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη ανταλλαγή φοιτητών και ακαδημαϊκών από όλες τις βαθμίδες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με στόχο την ενίσχυση της ικανότητας για διεθνή συνεργασία των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των τρίτων χωρών·
- να υποστηρίξει διακρατικές πρωτοβουλίες, αναλύσεις, μελέτες, σχέδια, εκδηλώσεις και άλλες δραστηριότητες που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ελκυστικότητας της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στον κόσμο.

Οι σχετικοί δείκτες για κάθε επιχειρησιακό στόχο περιλαμβάνονται στον πίνακα 8.1 κατωτέρω.

5.4. Μέθοδος υλοποίησης (ενδεικτική)

X Κεντρική διαχείριση

X απευθείας από την Επιτροπή

X έμμεσα με ανάθεση σε:

X εκτελεστικές υπηρεσίες

φορείς που έχουν συσταθεί από τις Κοινότητες σύμφωνα με το άρθρο 185 του δημοσιονομικού κανονισμού

- εθνικούς δημόσιους οργανισμούς/οργανισμούς με αποστολή δημόσιας υπηρεσίας
- Επιμερισμένη ή αποκεντρωμένη διαχείριση**
  - με τα κράτη μέλη
  - με τρίτες χώρες
- Από κοινού διαχείριση με διεθνείς οργανισμούς (διευκρινίστε)**

6. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

6.1. Σύστημα παρακολούθησης

Το σύστημα παρακολούθησης που θα εφαρμοστεί θα διασφαλίζει την υψηλή ποιότητα του αποτελέσματος και την αποτελεσματικότερη δυνατή χρήση των πόρων. Η παρακολούθηση θα εφαρμοστεί καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Θα βασίζεται σε πληροφοριακή ανατροφοδότηση σχετικά με το πρόγραμμα σε θεσμικό επίπεδο, σε επίπεδο σχολών και εκπαιδευτικού προσωπικού και σε επίπεδο φοιτητών, μεταξύ άλλων με επανεξέταση στοιχείων και συλλογή στοιχείων μέσω στοχευμένων μελετών και συνεντεύξεων.

6.2. Αξιολόγηση

6.2.1. Αξιολόγηση εκ των προτέρων

Πραγματοποιήθηκε εκτεταμένη εκτίμηση αντικτύπου, στην οποία ενσωματώθηκαν και απαιτήσεις της εκ των προτέρων αξιολόγησης (συμπεριλαμβανομένου ενός προγράμματος συνεντεύξεων με βασικούς ενδιαφερόμενους για τη συνεργασία με τρίτες χώρες στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης). Έπειτα από συγκριτική αξιολόγηση των διαθέσιμων επιλογών πολιτικής, εντοπίστηκε η προτιμώμενη επιλογή και αξιολογήθηκαν ο αντίκτυπος, οι κίνδυνοι και οι υποθέσεις της, καθώς και η οικονομικότητά της. Η παρούσα πρόταση είναι απολύτως σύμφωνη με τα συμπεράσματα της αξιολόγησης.

Η εκτεταμένη εκτίμηση αντικτύπου περιλάμβανε και μια δημόσια on-line διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους. Ελήφθησαν συνολικά 417 απαντήσεις και τα κύρια μηνύματα που θέλησαν να περάσουν οι ερωτηθέντες ήταν:

- η ανάλυση αναγκών και οι στόχοι του τρέχοντος προγράμματος εξακολουθούν να είναι έγκυρα και συναφή·
- οι τρέχουσες δράσεις του προγράμματος πρέπει να συνεχιστούν με ορισμένες τροποποιήσεις: να συμπεριληφθούν υποτροφίες πλήρους φοίτησης για ευρωπαϊούς φοιτητές και να επεκταθεί το πρόγραμμα σε διδακτορικό επίπεδο·
- τα κονδύλια κατανέμονται σωστά μεταξύ των δράσεων και των δικαιούχων, αλλά πρέπει να αυξηθούν τα κονδύλια για κοινά προγράμματα·
- η διαχειριστική δομή του τρέχοντος προγράμματος κρίνεται αποτελεσματική.

Τα βασικά μηνύματα που προέκυψαν από τη δημόσια διαβούλευση ελήφθησαν υπόψη για τη διαμόρφωση της παρούσας πρότασης.

6.2.2. Μέτρα που ελήφθησαν έπειτα από ενδιάμεση/εκ των υστέρων αξιολόγηση (διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες στο παρελθόν)

Η εξωτερική ενδιάμεση αξιολόγηση του τρέχοντος προγράμματος Erasmus Mundus κατέληξε σε μια σειρά από συστάσεις για το μελλοντικό πρόγραμμα, οι οποίες και ελήφθησαν υπόψη για την ανάπτυξη της παρούσας πρότασης. Οι βασικές συστάσεις ήταν:

- επέκταση του προγράμματος σε διδακτορικό επίπεδο·
- πρόβλεψη υποτροφιών πλήρους φοίτησης για ευρωπαίους φοιτητές·
- ένταξη ιδρυμάτων τρίτων χωρών σε κοινά ευρωπαϊκά προγράμματα·
- ενίσχυση του ρόλου των εθνικών δομών στην παρακολούθηση του προγράμματος, μεταξύ άλλων με επιχορηγήσεις προς τις δομές αυτές για δράσεις ενημέρωσης και διάδοσης·
- ενίσχυση των μέτρων για τη διασφάλιση της ποιότητας των επιλεγόμενων σχεδίων·
- διατήρηση των κλιμάκων μοναδιαίου κόστους για τις υποτροφίες και αύξηση των κατ' αποκοπή ποσοστών για τα κοινά προγράμματα.

6.2.3. Όροι και συχνότητα των μελλοντικών αξιολογήσεων

Τρία έτη μετά την έναρξη του προγράμματος θα πραγματοποιηθεί εξωτερική ενδιάμεση αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που θα έχουν επιτευχθεί και των ποιοτικών πτυχών της υλοποίησής του. Δύο έτη μετά το τέλος του προγράμματος θα υποβληθεί εξωτερική εκ των υστέρων αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου του προγράμματος.

7. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Βλ. άρθρο 5 των οικονομικών διατάξεων του παραρτήματος της απόφασης.

8. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΡΩΝ

8.1. Στόχοι της πρότασης από πλευράς δημοσιονομικού κόστους

Κατωτέρω παρατίθεται λεπτομερής ανάλυση του δημοσιονομικού κόστους για τη δράση 1 και τη δράση 3. Ενδεικτική ανάλυση της χρηματοδότησης της δράσης 2 παρατίθεται στο κείμενο της αιτιολογικής έκθεσης - Μέρος 4. Δημοσιονομικές επιπτώσεις. Ο αναλυτικός προγραμματισμός και οι ετήσιες χορηγήσεις για κάθε κονδύλιο που συμβάλλει στο συνολικό ενδεικτικό ποσό των 460 εκατ. ευρώ³⁰ για τη δράση 2 θα διαμορφωθούν σε μεταγενέστερο στάδιο, σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες κάθε μέσου και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, αλλά το αργότερο έως την 1η Ιουλίου 2008 για την περίοδο 2009-2010 και έως την 1η Ιουλίου 2010 για την περίοδο 2011-2013.

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων σε εκατ. ευρώ (έως το τρίτο δεκαδικό ψηφίο)

(Ονομασίες στόχων, δράσεων και αποτελεσμάτων)	Είδος αποτελέσματος	Μέσο κόστος	Έτος 2009		Έτος 2010		Έτος 2011		Έτος 2012		Έτος 2013		ΣΥΝΟΛΟ	
			Αριθ. αποτελ.	Συνολικό κόστος	Αριθ. αποτελ.	Συνολικό κόστος	Αριθ. αποτελ.	Συνολικό κόστος	Αριθ. αποτελ.	Συνολικό κόστος	Αριθ. αποτελ.	Συνολικό κόστος	Αριθ. αποτελ.	Συνολικό κόστος
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1														
Δράση 1Α: Κοινά προγράμματα μάλιστα														
Αποτέλεσμα	Κοινά προγρ/τα μάλιστα	0,03	110	3,3	118	3,54	128	3,84	138	4,14	150	4,5	150	19,32
Δράση 1Β: Κοινά διδακτορικά προγράμματα														
Αποτέλεσμα	Κοινά διδακτορ. προγράμματα	0,05	10	0,5	20	1,0	25	1,25	30	1,5	35	1,75	35	6,0

³⁰ Οι ενδεικτικές συνεισφορές των διαφόρων εξωτερικών μέσων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ETA) έχουν ως εξής: ENPI: 140 εκατ. ευρώ, DCI: 240 εκατ. ευρώ, ICI: 20 εκατ. ευρώ, IPA: 30 εκατ. ευρώ, 10ο ETA: 30 εκατ. ευρώ.

Υποσύνολο Στόχου 1	120	3,8	138	4,54	153	5,09	168	5,64	185	6,25	185	25,32
--------------------	-----	-----	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	-------

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2

**Δράση 1Γ:
Υποτροφίες**

Αποτέλεσμα 1	Υποτροφίες για φοιτητές τρίτων χωρών σε μεταπτυχιακό επίπεδο	0,0456 ³¹	1320	60,192	1062	48,4272	1024	46,6944	966	44,0496	900	41,04	5272	240,4032
Αποτέλεσμα 2	Υποτροφίες για ευρωπαίους φοιτητές σε μεταπτυχιακό επίπεδο	0,0183 ³²	660	12,078	708	12,9564	640	11,712	690	12,627	750	13,725	3448	63,0984
Αποτέλεσμα 3	Υποτροφίες για ακαδημαϊκούς τρίτων χωρών σε μεταπτυχιακό επίπεδο	0,0145	330	4,785	354	5,133	384	5,568	414	6,003	450	6,525	1932	28,014
Αποτέλεσμα 4	Υποτροφίες για ευρωπαίους ακαδημαϊκούς σε μεταπτυχιακό επίπεδο	0,0145	330	4,785	354	5,133	384	5,568	414	6,003	450	6,525	1932	28,014
Αποτέλεσμα 5	Υποτροφίες για φοιτητές τρίτων χωρών σε διδακτορικό επίπεδο	0,08 ³³	0	0	80	6,4	100	8,0	120	9,6	140	11,2	440	35,2

³¹ Μέσο ποσό. Η πραγματική υποτροφία εξαρτάται από τη διάρκεια του μάστερ (ένα ή δύο έτη). Ποσό αναφοράς: EUR 24.000 ετησίως. Το ποσό αυτό προβλέπει ποσοστό ετήσιου πληθωρισμού 2%.

³² Μέσο ποσό. Η πραγματική υποτροφία εξαρτάται από τη διάρκεια του μάστερ (ένα ή δύο έτη). Ποσά αναφοράς: EUR 11.000 ετησίως εάν περιλαμβάνεται κινητικότητα σε τρίτη χώρα ή EUR 9.000 ετησίως εάν προβλέπεται κινητικότητα μόνο εντός της Ευρώπης. Τα ποσά αυτά προβλέπουν ποσοστό ετήσιου πληθωρισμού 2%.

³³ Μέσο ποσό για τριετή υποτροφία. Ποσά αναφοράς: EUR 123.000 για συμβάσεις απασχόλησης (πολύ απίθανη επιλογή) ή EUR 78.000 για μισθοδοσία (πιθανότερη επιλογή). Τα ποσά αυτά προβλέπουν ποσοστό ετήσιου πληθωρισμού 2%.

Αποτέλεσμα 6	Υποτροφίες για ευρωπαϊούς φοιτητές σε διδακτορικό επίπεδο	0,09 ³⁴	0	0	60	5,4	75	6,75	90	8,1	105	9,45	330	29,7
Αποτέλεσμα 7	Πρόγραμμα ασφάλισης φοιτητών	1,0	1	1,0	1	1,0	1	1,0	1	1,0	1	1,0	1	5,0
Υποσύνολο Στόχου 2			2641	82,84	2619	84,4496	2608	85,2924	2695	87,3826	2796	89,465	13355	429,4296
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3														
Δράση 3: Σχέδια ελκυστικότητας														
Αποτέλεσμα 1	Σχέδια ελκυστικότητας	0,2	11	2,2	11	2,2	11	2,2	8	1,6	8	1,6	49	9,8
Αποτέλεσμα 2	Σύλλογος αποφοίτων	0,3	1	0,31	1	0,2304	1	0,3176	1	0,3374	1	0,325	1	1,5204
Αποτέλεσμα 3	Επιχορηγήσεις προς εθνικές δομές για δράσεις ενημέρωσης	0,1	11	1,1	11	1,1	12	1,2	9	0,9	9	0,9	52	5,2
Υποσύνολο Στόχου 3			23	3,61	23	3,5304	24	3,7176	18	2,8374	18	2,825	102	16,5204
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ			2784	90,25	2780	92,52	2785	94,1	2881	95,86	2999	98,54	13642	471,27

³⁴ Μέσο ποσό για τριετή υποτροφία. Ποσά αναφοράς: EUR 100.000 για συμβάσεις απασχόλησης (πιθανότερη επιλογή) ή EUR 60.000 για μισθοδοσία (λιγότερο πιθανή επιλογή). Τα ποσά αυτά προβλέπουν ποσοστό ετήσιου πληθωρισμού 2%.

8.2. Διοικητικές δαπάνες

8.2.1. Αριθμός και είδος ανθρώπινων πόρων

Κατηγορίες θέσεων απασχόλησης		Προσωπικό που θα διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης από διαθέσιμους ή/και συμπληρωματικούς ανθρώπινους πόρους (αριθμός θέσεων/ΠΠΑ)				
		Έτος 2009	Έτος 2010	Έτος 2011	Έτος 2012	Έτος 2013
Μόνιμοι ή έκτακτοι υπάλληλοι ³⁵ (15 01 01)	A*/AD	5	5	5	5	5
	B*, C*/AST	3	3	3	3	3
Προσωπικό που χρηματοδοτείται ³⁶ από το άρθρο 15 01 02		0	0	1	1	1
Λοιπό προσωπικό ³⁷ που χρηματοδοτείται από το άρθρο 15 01 04 30		25	26	27	28	29
ΣΥΝΟΛΟ		33	34	36	37	38

8.2.2. Περιγραφή των καθηκόντων που απορρέουν από τη δράση

- Διαχειριστές προγράμματος (A): υπεύθυνοι για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του προγράμματος·
- βοηθοί διαχειριστές προγράμματος (B): συνδράμουν τους διαχειριστές στην άσκηση των καθηκόντων τους·
- βοηθοί οικονομικής διαχείρισης και συμβάσεων (B): υπεύθυνοι για τη διαχείριση επιχορηγήσεων και συμβάσεων·
- υπεύθυνοι ενημέρωσης (A/B): υπεύθυνοι για την ενημέρωση, τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων·
- διοικητικοί βοηθοί (C): διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του προσωπικού των βαθμίδων A και B.

8.2.3. Πηγές ανθρώπινων πόρων (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης)

- X** Θέσεις που έχουν διατεθεί για τη διαχείριση του προγράμματος και πρέπει να αντικατασταθούν ή να παραταθούν

³⁵ Κόστος που ΔΕΝ καλύπτεται από το ποσό αναφοράς.

³⁶ Κόστος που ΔΕΝ καλύπτεται από το ποσό αναφοράς.

³⁷ Κόστος που περιλαμβάνεται στο ποσό αναφοράς. Το συγκεκριμένο προσωπικό διατίθεται στην εκτελεστική υπηρεσία.

- Θέσεις που έχουν διατεθεί εκ των προτέρων στο πλαίσιο της διαδικασίας ΕΣΠ/ΠΣΠ (Ετήσιας Στρατηγικής Πολιτικής/Προσχεδίου του Προϋπολογισμού) για το έτος n
- Θέσεις που θα διατεθούν στο πλαίσιο της επόμενης διαδικασίας ΕΣΠ/ΠΣΠ
- Θέσεις προς αναδιάταξη με τη χρήση υφιστάμενων πόρων στη σχετική υπηρεσία (εσωτερική αναδιάταξη)
- Απαιτούμενες θέσεις για το έτος n μολονότι δεν προβλέπονται από τη διαδικασία ΕΣΠ/ΠΣΠ για το εν λόγω οικονομικό έτος

8.2.4. Άλλες διοικητικές δαπάνες που περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς (15 01 04 14 – Δαπάνες διοικητικής διαχείρισης)

Εκατ. ευρώ (έως το τρίτο δεκαδικό ψηφίο)

Γραμμή του προϋπολογισμού (αριθμός και ονομασία)	Έτος 2009	Έτος 2010	Έτος 2011	Έτος 2012	Έτος 2013	ΣΥΝΟΛΟ
1 Τεχνική και διοικητική βοήθεια (συμπεριλαμβανομένων των σχετικών δαπανών προσωπικού)						
Εκτελεστικές υπηρεσίες	3,339	3,423	3,482	3,547	3,646	17,437
Άλλη τεχνική και διοικητική βοήθεια						
- εσωτερική (<i>intra muros</i>)						
- εξωτερική (<i>extra muros</i>)	1,079	1,035	0,996	0,961	0,912	4,983
Σύνολο τεχνικής και διοικητικής βοήθειας	4,418	4,458	4,478	4,508	4,558	22,42

8.2.5. Δημοσιονομικές δαπάνες για ανθρώπινους πόρους και συναφείς δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς

Εκατ. ευρώ (έως το τρίτο δεκαδικό ψηφίο)

Κατηγορία ανθρώπινων πόρων	Έτος 2009	Έτος 2010	Έτος 2011	Έτος 2012	Έτος 2013	ΣΥΝΟΛΟ
Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι (15 01 01)	0,936	0,936	0,936	0,936	0,936	4,68
Προσωπικό που χρηματοδοτείται από το άρθρο 15 01 02 (ΑΕΕ, συμβασιούχοι υπάλληλοι κ.λπ.) (να αναφερθεί η γραμμή του προϋπολογισμού)	0	0	0,045	0,045	0,045	0,135

Συνολικές δαπάνες για ανθρώπινους πόρους και συναφείς δαπάνες (ΜΗ περιλαμβανόμενες στο ποσό αναφοράς)	0,936	0,936	0,981	0,981	0,981	4,815
---	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Υπολογισμός– *Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι*

0,117 ανά άτομο ετησίως

Υπολογισμός– *Προσωπικό που χρηματοδοτείται βάσει του άρθρου 15 01 02*

0,045 ετησίως και ΑΕΕ (αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας)

8.2.6. Άλλες διοικητικές δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς

Εκατ. ευρώ (έως το τρίτο δεκαδικό ψηφίο)

	Έτος 2009	Έτος 2010	Έτος 2011	Έτος 2012	Έτος 2013	ΣΥΝΟΛΟ
15 01 02 11 01 – Αποστολές	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,125
15 01 02 11 02 – Συνεδριάσεις και διασκέψεις	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	0,58
15 01 02 11 03 – Επιτροπές (διαχειριστική και συμβουλευτική)	0,046	0,046	0,046	0,046	0,046	0,23
15 01 02 11 04 – Μελέτες και παροχή συμβουλών	0	0	0	0	0	0
15 01 02 11 05 – Συστήματα πληροφοριών	0	0	0	0	0	0
2 Σύνολο άλλων δαπανών διαχείρισης (15 01 02 11)	0,187	0,187	0,187	0,187	0,187	0,935
3 Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα (να προσδιοριστούν και να αναφερθεί σχετική γραμμή του προϋπολογισμού)	0	0	0	0	0	0
Σύνολο διοικητικών δαπανών εκτός των οφειλομένων στους ανθρώπινους πόρους και τις συναφείς δαπάνες (που ΔΕΝ περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς)	0,187	0,187	0,187	0,187	0,187	0,935

Υπολογισμός – *Άλλες διοικητικές δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς*

Αποστολές: 30 αποστολές διάρκειας μέχρι 2 ημερών και κόστους €650 + 5 αποστολές

διάρκειας 1 εβδομάδας και κόστους €1.000 (ετησίως)

Συνεδριάσεις: €1.160 ανά συμμετέχοντα (€860 δαπάνες ταξιδιού + €150 ημερήσια αποζημίωση * 2 ημέρες) * 100 συμμετέχοντες (ετησίως)

Επιτροπές: €860 ανά συμμετέχοντα * 54 συμμετέχοντες (ετησίως)

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους και διοικητικούς πόρους καλύπτονται με το κονδύλιο που χορηγείται στην διαχειριστική ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής πόρων.